

Mai számunk ára az Uj Kelet Szombatjával együtt 8 Lei

Taxa postala
plattitá in num
No. 30523/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„UJ KELET“ a transilvaniai és
bánáti zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkeink utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabil-Felelős szerkesz-
tő: Jámbor Ferenc. Administator
delegat si girant responsabil-felelős
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. B.
de Editură. Registrul publicatunilor
periodice No. 43. Dos. 839. 1934
Tribunalul Cluj, Secția III.

Ara 8 lej

Vasárnap, julius 28.
1940—5700. Tamuz 22.
XXIII. évfolyam, 169. szám.

Külpolitikai szemle

A Timpul írja:
Halifax lord ama megjegyzésével kapcsola-
tosan, hogy a Führer kerültül beszédében a
német békefeltételek megjelölését, a Frank-
furter Zeitung illetékes körökben szerzett ér-
tesülései szerint ezek a feltételek az alábbiak
lennének:

1. A német gyarmatok visszaadása.
2. Olaszország Földközi tengeri igényeinek
kielégítése.
3. Angliának le kell mondania bármely be-
folyásról a kontinensen.
4. El kell fogadnia bizonyos feltételeket,
amelyek Anglia világuralmának és befolyá-
sának gyengítésére szolgálnak.

A Der Bund című lap átveszi a „Frankfur-
ter Zeitung“ cikkét és megállapítja, hogy
bár ezeket a feltételeket nem erősítették meg,
mintán azonban nem túlságosan merevek —
Halifax lord elutasító válasza ellenére — sem
zárják ki a béke lehetőségét.

A „Journal de Genève“ jelenti Londonból,
hogy angol politikai körökben idegességet és
lehangoltságot keltett Cordell Hull amerikai
külgazdasági miniszternek az a javaslat, amelyet
a panamai kongresszuson tett, az európai
államok amerikai birtokait illetően.

Angol körök megállapítják, hogy ez a ja-
vaslat, valamint azok a beszédek, amelyeket
az Egyesült Államok vezető körei, élen a bel-
ügyminiszterrel, a panamai kongresszuson el-
mondottak, bizonyítéka annak, hogy lemond-
dottak az angol győzelem reménységéről és
hogy ezért foglalkoznak az újlágbeli angol
gyarmatok sorsának kérdésével.

„Gigászi harc készül Anglia és a tengely-
hatalmak között“ — teszi hozzá a svájci lap
és mindenesetre sokatmondó az a tény, hogy
a 21 amerikai ország kongresszusán alaposan
megvitatották Anglia vereségének eshetőségét
és következményeit.

„Ez a vita nem alkalmas arra, hogy növelje
az angol nép önbizalmát“, — fejezi be cikkét
a lap.

Elénk érdeklődést váltott ki a német sajtó-
ban is az a hír, hogy Londonban elhatározták
az alsóház titkos ülésének összehívását.

A Nachtausgabe ebből arra következtet,
hogy a gazdasági körök, de főleg Anglia
ipari vezetői rendkívül nyugtalanítják a
helyzet és szinte felvilágosításokat fognak
kérni azokról a kilátásokról és veszélyekről,
amelyek jelenleg hazájukat és vagyonukat
fenyegetik.

A Gazzetta de Lausanne tegnapi számában
megállapítja, hogy az Anglia elleni általános
lámadás megindítása nem olyan bizonyos,
mint ahogy azt egyesek hinnék.

A lap hivatkozik arra, hogy a német sajtó-
ban az utóbbi napokban mind sürűbben
jelenik meg Napoleon következő mondása:

„Mielőtt a tengeri fölényt meg nem sze-
rezzük, kizárt dolog Anglia előzőlné.“

„Nincs kizárva, hogy Németország igye-
kezik fog egyre szorosabbá zárni az Anglia
elleni blokádot és csupán a szigetország ten-
geri körülkerítése és az óceáni közlekedés
lehetetlenné tétele után fogja megindítani a
döntő támadást“ — teszi hozzá a lap.

Az Angriff című lap cikket közöl a követ-
kező címmel: „Frankfurti utasítások“ — írta
Winston Churchill.

A lap tudni véli, hogy a Picture Post ki-
adásában könyv jelent meg, amelyet a „fel-
gyeztetett polgársághoz“ intéznek. Ez a
könyv — írja az Angriff — a gyilkolás tan-
könyve.

„Anglia vezetői óriási felelősséget vállal-
nak azzal, hogy felfegyverzik és ellenállásra
buzgatják a polgári lakosságot. Az eredmény
rettenetes hullahegy lesz, aminek célja min-
den bizonnyal az, hogy háta mögött a gyil-
kosság értelmi szerzői idejekorán elmenekül-
hessenek“ — fejezi be cikkét az Angriff.

Románia és Magyarország közös érdekeit hangoztatta Gigurtu miniszterelnök Budapesten

Hivatalos közlemények a salzburgi találkozóról

„A tengely a teljes és szívélyes megegyezést és a gazdasági együttműködést óhajtja“

SALZBURG, julius 27. (Rador.) A DNB iroda az alábbi hivatalos közleményt
közli:

Hitler vezér pénteken Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében fogadta Gigur-
tu román miniszterelnököt és Manoilescu külügyminisztert. A megbeszélés a Né-
metország és Románia között fennálló baráti kapcsolatok szellemében folyt le. Je-
len volt a megbeszélésen Romano berlini román és Fabritius bukaresti német kö-
vet is.

BERCHTESGADEN, julius 27. (Rador.) A Hitler vezér és a román állam-
férfiak közötti megbeszélések a Románia és Németország között fennálló baráti
kapcsolatok szellemében folytak le. A megbeszélés két és félórán keresztül tartott.
Az értekezlet befejezése után Gigurtu miniszterelnök bemutatatta Hitler kancel-
lárnak kíséretének tagjait. A román államférfiak Ribbentropgal együtt hagyták el
a Vezér kastélyát és visszatértek Salzburgba. Rövid pihenő után folytatták utju-
kat Rómába.

BERN, julius 27. (Rador.) A Baseler Nachrichten című lap budapesti tudósi-
tója rövid beszélgetést folytatott a budapesti pályaudvaron az átutazó Gigurtu
miniszterelnökkel.

A román miniszterelnök úgy véli — írja a svájci újságíró — hogy Románia
és Magyarország az ellentétek dacára, egymástól függenek. Véleménye szerint a
jövőben nemcsak a békés szomszédosági viszony kialakítása válik lehetségessé Ro-
mánia és Magyarország között, hanem a barátság is, természetesen feltételezve,
hogy mindkét állam vezetői ennek érdekében fognak működni.

„Rend és zavar“

Róma, julius 27. (Rador.) A DNB iro-
da közli a Giornale d'Italia „Rend és za-
var“ című cikkét. Az olasz lap rámutat
arra, hogy a salzburgi német-román tár-
gyalásokat Rómában folytatják. A lap
megállapítja, hogy az értekezlet bizonyít-
ja a tengelyhatalmak rendpolitikájának
építő jellegét. A demokráta hatalmak azt
akarták annakidején, hogy a Balkán-áll-
amokat felhasználják a tengelyhatalmak el-
leni háborújukban. Németország és Olasz-

ország politikája megátolta ezt az izga-
tást, a Balkán-államok ma már szembe-
szállnak a nyugati hatalmak cselofságai-
val, mivel felismerték a demokráciák két-
színűségét és veszélyes módszereit. A salz-
burgi és római megbeszélések, amelyeket
Ciano gróf legutóbbi berlini útja alkalmá-
val határoztak el, hozzájárulnak a balkáni
rend állandósulásához és a helyzet tisztá-
zódásához.

Róma a salzburgi találkozóról

Róma, julius 27. (Rador.) A Stefani
ügynökség diplomáciai szerkesztője hang-
súlyozza, hogy a salzburgi találkozó s a
szombaton Rómában sorra kerülő megbe-
szélések beilleszkednek az együttműködé-
si, újjászervezési és igazságos politikába,
amelyet a két tengelyhatalom a dunai és
Balkán-vidéken is folytat. Határozottan
fel kell számolni az angol-francia politika
gyászos romjait. Párizs és London husz
éven keresztül azt hitték, hogy fennható-
ságukkal a szembenálló erők ugyanolyan
rendszerét tudják kiépíteni Délkelet-Eu-
rópában, mint a világ más szakaszain. A
Duna-Balkán-vidék felkavart szakaszán, a
Párizstól és Londontól kezdeményezett
szerződéses és diplomáciai katonai meg-
egyeződések gyászos láncát lehetetlenné tet-
te a tartós béke kialakulását.

A válságnak súlyos pillanatai voltak
Benes mértékelt politikájának időszaka
alatt. Ezek a súlyos pillanatok megismét-
lődtek a jelenlegi háború ideje alatt, ami-
kor Weygand tábornok, aki jelenleg a fran-
cia kormány tagja, terveket készített elő
a Balkán megrohanására, s amikor az an-
gol kémszervezet ügynökei merényleteket
szerveztek a Duna elzárására. Ma arról
van szó, hogy visszaállítsák Délkelet-Eu-
rópában a népek közötti megértést és egy
olyan helyzetet, amely lehetővé teszi az

igazi békét. Azok a hírek, amelyek döntő
bíráskodás többé, vagy kevésbé kézenfek-
vő valószínűségről beszéltek, teljesen
alaptalanok kell legyenek. Az igazság a
jelenlegi helyzetben az, hogy a két tengely
hatalom, mint mindenütt, úgy a Balkánon
is, olyan politikát folytat, amely teljes és
szívélyes megegyezésben az igazi béke
helyreállítását és a gazdasági együttmü-
ködést célozza.

Diszszázad bucsuziatta a pály-
udvaron a román vendégeket

Saizburg, julius 27. (Rador.) A román
államférfiak elutazása előtt diszszázad so-
rakozott fel a salzburgi pályaudvaron.
Bucsuztatásukra megjelent, az állam, a
párt és hadsereg több előkelő tagja. Szi-
vélyes bucsu után a különvonat péntek este
7 óra 30 perckor hagyta el Salzburgot
Innsbruck—Brenner irányban.

Merényletet akartak elkövetni Eden ellen

Genf, julius 27. (Rador.) A svájci lap-
ok értesülése szerint merénylet készült
Eden angol hadügyminiszter ellen leg-
utóbbi északirországi útja alkalmával.
Névteien feljelentés alapján azonban si-
került a tervet megakadályozni.

VILAG TUKRE

Uj palesztinai könyvek

Tel-Aviv, 1940 júliusában

A közmondásnak nincs mindig igaza.
Akkor sem, amikor azt dekretálja, hogy
inter arma silent musae. Vagyis, hogy a
fegyverzörgés elijeszti, némaságra kár-
hozhatja a muzsákat. Lám, a mi kis zsidó
Palesztinánkban rendületlenül folyik most
is az irodalmi termelés. A fegyverek lár-
mája nem képes tulharsogni poétáink, ír-
óink szavát.

Bizonyságai néhány ujságot ütök fel és
átböngésem a hirdetési rovatukat és a
könyvujdonságokat beharangozó mellék-
letüket. És találomra kirom ide az új
könyvek címét és tartalmuknak egészen
rövidre fogott ismertetését. Ebből az ősz-
szekapkodott néhány adatból is kivilág-
lik, hogy az itteni zsidók alkotási-kész-
ségén nem esett csorba.

Ebbezer Ben-Yehuda híres Thesaurus
Totius Hebraicitatis-ához megjelent egy
előljáró kötet. A mű keletkezésének törté-
netét mondja el. Ismerteti a forrásait;
felsorolja mindazt a sok könyvet, amiből
szerkesztője merített. Foglalkozik a sémi
népeknek és nyelveiknek fejlődés-meneté-
vel. Megírja a héber nyelv történetét. Az
özvegy és Torcziner tanár irt elébe be-
vezetőt.

Dubnov zsidó történetének héber forrás-
tásából — az eredeti tudvalevőleg orosz-
íródt — most adta ki a „Dvir“ a befeje-
ző 11. kötetet. Egy tudósszámba menő
újságírónak, Baruch Krupniknak munkája
az átültetés; persze maga a szerző is
közreműködött benne, hiszen héber stilisztá-
ának is kitűnő. A Bialik intézet történeti
műveinek sorozatában látott napvilágot
A. Z. Eskóli könyve Dávid Reubéniről
a 16. század állítólagos Reubén törzsbeli
hercegéről. A multszázad történetírása
röviden végzett ezzel a sajtáságos, regé-
nyes alakkal és társával, Salomo Molchó-
val. Megtette mindkettőjükét csalónak
és ezzel befejezettek látta feladatát. Es-
kóli persze mélyebbre ás. Megkísérli pon-
tosan felrajzolni a történeti hátteret,
ameyből Reubeni és Mold előléptek. Köny-
ve két részből áll. Az első bevezetés ug-
yszólván. A világhelyzet és benne a zsidók
állapotának ismertetése. Szinte szervesen
beleillik a tiz törzs legendája. Majd a

Reubeni meséjét analizálja. Feltárja a
forrásait és lerögzíti Chabur sivatagának
földrajzi fekvését. Aztán pontosan ryo-
mon követi Reubeni utazásait. A második
rész Reubeni naplóját hozza és vagy har-
minc zsidó és nemzsidó autor — Reubeni
kortársa valamennyi — írásával világítja
meg a hatást, amit megjelenés és szerep-
lése kiváltott.

Posthumusan jelent meg Ch. A. Fried-
land verses kötet. Szonátákól és lírai
versekből tevődik össze.

A 60. életévét betöltött mizrachista ve-
zérnek, rav Meir Berinnek a Tóra veavó-
da foglalta kötetbe néhány tanulmányát.
„Bisvilé hatechija“ a címe. Ez a cím ma-
gyarul annyit jelent, hogy: A feltáma-
dás útjain. A hit és a nemzet, a sabbat
és az ünnepek, a Tóra és a nevelés a
gyűjtemény főbb problémái.

Egy nevesebb pedagógus, Jichak Szpi-
vók a neve, RÁSI-ról irt az ifjuság szá-
mára könyvet. A RÁSI jubileum ad szá-
mára aktuálitást. Főbb fejezeteinek címe:
A gazdasági, társadalmi és a politikai
helyzet. A francia és a német zsidók mű-
veltsége és nevelési módszerei. RÁSI élet-
története. Tóra és Nách-kommentárja.
Talmud-Kommentárja. RÁSI, mint deci-

sor. RÁSI poétikus művei. A toszafisták. RÁSI mondásai.

Torcziner professzor kiadta fényképmásolatban, transcriptioval ellátva a láchisi okmányokat és bevezetőt, magyarázatokat írt hozzá. Könyve a zsidó régészeti egyesület sorozatában jelent meg. A leletek — az 1935—38 évbéli ásatásoknál bukkantak rájuk a Szentírásban gyakran szereplő judeai Lachis város romjai között — Jeremiás próféta idejéből származnak. Nabukadnecár hadjárata idejében ez a város tartotta magát a legtovább az ellenséggel szemben. (Jeremiás könyve 34.7.) A leletek új fényt derítenek a korra.

Cvi Krol sajtó aia rendezte és életrajzzal vezette be Eliezer Zuckermann írásait. Zuckermann a szocializmus uttörője volt a zsidóságban. Jobbára jiddisül írt publicisztikát, szépirodalmi műveket és verseket.

M. J. Wulch verse — természetesen héber verse — szedte a zsidó közmondásokat és kimutatja egynehányuknak talmudi eredetét, vagy azt, hogy felilehető a középkori zsidó irodalomban.

A telavivi jogi és gazdasági főiskola adta ki Móse Wager és Paltiel Dickstein könyvét, „Picué pitturin”. Ez elbocsátott munkás kártérítési igényeivel foglalkozik a jog és a gyakorlat szempontjából.

Tovia Guttman a példabeszéd szerepét kutatja a tannaiták idejében.

A telavivi Sár Cijon könyvtár öre, Simon Ernst J. S. I. Adlernek, a jubiláló pedagógusnak életrajzát írta meg. A jubileumi bizottság adta ki.

A Makkábi „Alé gallim” című a vizsportot ismerteti.

Alexander Dawidsohn dr. a szem védelméről ír a munkás baleseteknél. Füzete a revizionista munkások betegsegélyzőjének kiadásában jelent meg.

Rachel Feinberg megírta Megillat Dubova című alatt egy ukrain zsidó város pusztulását. Krónikának nevezi a művét. De nem szára megrogzítása az eseményeknek. Művészi munka, minden pontosága mellett.

Cilcelé Erev a címe a tavaly elhunyt Noach Pinesz verskötetének. Csupa elégia. Az elveszett ifjúságot, az ifjúság be nem teljesült álmait siratja. A könyvet két fénykép nyitja meg. Az egyik az 1911-ben élt, a másik a halála előtti Pineszt ábrázolja. Kromfekete férfi az egyik, megtört agastyán a másik. Nagyító üveggel sem lehet a két archan rokonvónára lenni. Erről is, a vénség arctorzító hatásáról is, elégiát énekelhetett volna az öregúr, aki a tanítónőképzés uttörőjeként írta be nevét a jisuv történetébe.

B.-Y.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, július 28.

Bucuresti. 9.30: Istentisztelet a patriarkhiáról. 11.30: A hadsereg órája. 13: Időjelzés, kulturális híradás, vízállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok, közlemények, sporthírek. 13.15: Victor Predescu zenekarának hangversenyét. 14: Hírek. 14.30: Victor Predescu zenekara hangversenyének folytatása. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, felolvasás. 20.15: Emil Filíp énekhangverseny. 20.40: Hírek. 21: A rádió szimfonikus zenekara. 22: Hírek, sporthírek. 22.20: Hírek. 22.40: Szórakoztató hanglemelműsor.

Hétfő, július 29.

Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradás, vízállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok, közlemények, sporthírek. 13.15: Hanglemelések. 14: Hírek. 14.30: Nagy énekeselek hanglemelése. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés. 20.15: Hanglemelések. 20.40: Hírek. 21: Zeneszerzők arcképei: Liszt. 22: Hírek, sporthírek. 22.20: Hírek. 22.40: Zongora. 23: Hanglemelések.

Szerkesztői üzenetek

S. E., Alba-Iulia. Párizsba már lehet levelet küldeni. Nb. rokonaira vonatkozólag sziveskedjék a következő címhez fordulni: Comitée Internationale de la Croix Rouge Geneve.

A népkonyha gondjai

Napi hetven ingyenebédet kell kiszolgáltatni a város szegényei számára...

Az ort. hitközség népkonyháján már háromszáz ebédelnek

Társadalmi uton kell biztosítani a téli beszerzés anyagi szükségleteit

Cluj, július 27. Februárban, amikor megnyitott a kolozsvári ortodox hitközség népkonyháját, naponta csak nyolcvan, legfeljebb száz szegényember vette igénybe a déli 10 lejes ebédkosztot. A népkonyha akkor nem is rendelkezett be szöztönnél több ebédporció kiszolgáltatására, hiszen már ez is elég jelentős számnak mutatkozott. Azt hitték, hogy ennél több olyan szegény zsidó lakosa nincsen is a városnak, aki családnélküli és ha szegényesen is, nem készítheti el otthon a mindennapi kosztját.

Rövid időn belül kitudt azonban, hogy a népkonyhát sokkal többen veszik igénybe, s ma már naponta átlag háromszáz ebédadagot kell készíteni, de néha ez sem elég.

Mi következik ebből? Az, hogy a város zsidó lakosságának igen sok olyan tagja van, aki nem keres annyit, hogy saját családi tűzhelyén főzhessen meg az ebédjét, a népkonyhai tíz lejes ebédporcióra szorul rá.

Nem egy családról tudunk, amelyeknek négy, sőt hat tagja van, de egy-két adag népkonyhai ebédet vitet haza és abból táplálkozik az egész család.

Az ortodox hitközség népkonyhája így ma már nagy misziót tölt be és nélküle nagyon sokan még a napi egyszeri táplálkozásról sem tudnának gondoskodni. És számolni kell azzal, hogy a népkonyha mostani keretét ki kell majd bővíteni, mert egyre többen és többen kénytelenek azt igénybe venni a szociális nyomorúság kimélyülése folytán.

Sokan vannak olyanok, akik még a tíz lejt sem tudják megfizetni a napi ebédért. Ezek számára kénytelen a hitközség ingyen ebédeket adni. Átlag hetven ingyenebédre jogosító jegyet ad ki naponta a népkonyha vezetősége. Olyanoknak, akik nem képesek a napi tíz lejt sem megkeresni, vagy összekoldulni, vagy olyanok számára, akik munkaképtelenek, de valamikor jobsorsuak voltak és éppen azért koldulni nem képesek.

Mindebből az következik, hogy a népkonyhára egyre súlyosabb feladatok hárulnak. Megnehezíti a népkonyha helyzetét az is, hogy az élelmiszerárakban jelentős emelkedés következett be, s az ingyenebédeken kívül fedeznie kell a mindennapi beszerzésnél az árkülönbséget is. Az ebédadagok árát nem emelheti. Viszont februárban a marhahús kilója nagybani beszerzésnél 22 lej volt, ma pedig 34 lej — természetesen gabella nélkül. A kenyér ára 8 lej volt, most pedig 11 lej. És ugyanilyen, sőt egyes élelmiszereknél még ennél is nagyobb az árkülönbség.

A népkonyha vezetőségének kimutatása szerint egy ebédadag önköltsége 17 lejre emelkedett, nem számítva a napi hetven adag ingyen ebédet. A különbséget eddig a hitközség fedezte és az a néhány egyéni adomány, amellyel egyesek hozzájárultak a népkonyha fenntartásához.

Sajnos, az utóbbi időben az egyéni adományok szinte teljesen megszűntek, úgy, hogy a hitközség, amely maga is nagy anyagi gondokkal küzd, egymaga kénytelen fedezni a szegények élelmiszerével járó összes kiadásokat.

A népkonyhának most fel kell készülnie arra, hogy beszeresse a téli szükségleteket, nehogy később fennakadás álljon be üzemben. A beszerzéshez szükséges pénzt a hitközség és a népkonyha vezetősége közadakozás útján kénytelen előteremteni, minthogy

más eszköz nem áll rendelkezésére. Klein Hugó és Lillenthal Sándorné vezetésével férfi és női bizottság alakult, amely magára vállalta, hogy felhívással fordul a város tehe-

Több ismert személy ellen bocsátottak ki letartóztatási parancsot az arany-csempészési ügyben

BUCURESTI, július 27. (Rador.) A fővárosi lapok jelentése szerint az arany- és devizacsempészárság ügyében szenzációs fordulat történt. A hatóságok júli 27-én haladnak az ügy teljes megvilágítására. Valószínű, hogy rövidesen több ismert személyt letartóztatnak. Mint a Curenul írja, az ügyesség már ki is bocsátotta a letartóztatási parancsokat.

Öngyilkosságot követett el a három évre ítélt volt képviselő

Bucuresti, július 27. (Rador.) Max Wurnbrandt volt képviselő, a CFR kárára elkövetett különböző csaisokba keveredett be. A bíróság a volt képviselőt ezért háromévi elzárásra ítélte. Most kel-

lett volna bevonulnia a fogházba büntetése kitöltésére, a volt politikus azonban a börtön elől a halálba menekült. Öngyilkosságot követett el és meghalt.

A pszihotechnika a betegsegélyző szolgálatában

Milyen szerepe van a Pszihotechnikai Intézetnek a munkásszerencsétlenségek megakadályozásában

A társadalmi biztosítások keretén belül alakult meg a Pszihotechnikai Intézet, amely a munkásszerencsétlenségek pszichológiai okainak felismerését is céljává tűzte ki. A pszichológiai okok ugyanis előidézői lehetnek a szerencsétlenségek keletkezésének.

Bár e szolgálat működésének számos nehézséggel kellett megküzdenie, a megfelelő személyek és a megfelelő helység kiválasztása tekintetében, mégis komoly eredményeket mutathat fel, úgy a vállalatok, mint a Központi Intézet szempontjából azzal, hogy sok szerencsétlenséget előzött meg.

A Pszihotechnikai Szolgálat által végrehajtott vizsgálatok a következő képet mutatják:

1935-ben 105 vizsgálatot hajtottak végre, 1936-ban 154-et, 1937-ben 201-et, 1938-ban 294-et és végül 1939-ben 1459-et.

Meg kell említenünk, hogy 1939-ben 347 vizsgálat szerencsétlenség megelőzésének céljából történt. A többi a hadsereg által kért speciális vizsgálatok alkotják, valamint a szolgálat céljából szükséges kísérletek. Eszerint a vizsgálatok számának állandó növekedése tapasztalható.

Ha azonban e szolgálat beruházási költ-

segeit nézzük, azt tapasztalhatjuk, hogy az évről-évre csökkent. 1934—35-ben többet tettek ki ezek a kiadások, miután ezekben az években történt meg az intézet felszerelése. A következő években olyan mértékben csökkentek a kiadások, amilyen mértékben tökéletesedett a felszerelés.

Tegyük fel, hogy valamely munkást 20 éves korában szerencsétlenség ér. (A tapasztalat azt mutatja, hogy a legtöbb szerencsétlenség a 18—25 életév között történik.) Ha a szerencsétlenség állandó tartamu, 25 százalékos rokkantságot idéz elő, úgy a munkás 35 évig nyugdíjat kap. Ha a munkás egy középszáltyázatot fizetett — például az 5-ik fizetési osztályt, — úgy a nyugdíj 126 ezer lejt tesz ki.

Ha ugyanebbe a fizetési osztályba tartozik, de a rokkantság 50 százalékos, úgy 315 ezer lejt fizetnek ki, ha pedig a rokkantság 95 százalékos, úgy a nyugdíj 598 ezer lejre emelkedik.

Amennyiben a munkás a 8-ik fizetési osztályba tartozik, úgy a helyzet a következő:

25 százalékos rokkantság esetén 385 ezer lejt kap. 50 százalékos rokkantság esetén 770 ezer lejt. Míg, ha 95 százalékos rokkantságot idézett elő a szerencsétlenség, úgy a nyugdíj egymillió 463 ezer 280 lejre emelkedik. Ebből láthatjuk, hogy elegendő, ha a Pszihotechnikai Intézet a szerencsétlenségeknek csak egy ezrelékét, vagy 0.1 százalékát előzi meg ahhoz, hogy hat év alatt behozza a kifizetett összeget.

Kitudtunk tehát, hogy milyen hasznos szolgálatot teljesít a Pszihotechnikai Intézet a Központi Biztosító Pénztárnak nemcsak pénzügyi, hanem szociális téren is. E körülményeket tekintetbevéve, láthatjuk, hogy milyen fontos volna e szolgálat munkalehetőségének biztosítása, mert a különböző vállalatok egyre gyakrabban veszik igénybe segítségüket. Az intézet munkalehetőségének növelése úgy a megfelelő számú szakértő személyeket, mint anyagi és helységi segítség tekintetében igen fontos volna, hogy minél akadálytalanabbul teljesíthessék a kéréseket.

RHEUMA
ISIAS
ANGOLKÖR
SKROFULA

NŐI BETEGSÉGEK
CSONT TUBERKULÓZIS
DEREKFAJDALMAK
ALTALANOS GYENGESEGBEN

szenvedők biztos gyógyulást kapnak a

Carmen-Sylva-i

GRAND HOTEL MOVILA és
HOTELUL BAIOR (Fürdő szálloda)

olcsó áru pausalkurái által.

20 nap 14 meleg iszapfürdővel, összes taxákkal

Lei 7.000.— és 8.300.—

Fel álagosítás, prospektusok és jegyfüzetek kaphatók lapunk kiadóhivatalában.

A r

M

H

Bucuresti, ju
betilap közli
megjelenő Gaz
„Kétségtelen
titkos fegyver
harangozni igy
nem nem is a
kább katonak
olyan eszközök
lyeket egész m
német technika
az, hogy a ha
szereklése érdek
tudták haszná
összes lehetsé
amelyek a leg
Az
a r

Igy történt
háborújának
vált. Az ideg
régén az embe
ágyuk és robba
dalma az impo
nyei azonban
mint bármely
ségekedések m
ugyanakzt a sze
ségi előkészítés
Ha a harc
igen komoly
Megtört az elle
kökői erejét. B
got, idegessége
kamaliba tasil
új harci mód
hanem a hábor
sorolni.

Az ideghábor
valóságos arzen
az arzenálban
zéség szerepét
A rádió új
Schweizer Radi
a Harmadik B
hosszu ideig ne
szolgálata, am
teljesíthet.

A rád
milita
Nemzetország
közvetlen szolg
leadást. A prop
ügységgeggel has
köt. Az egész
államéreknek é
táratel átitatt
építésre vonatk
pedig kiféle igy
oldó elemeket.

A te
földi

A Reich felis
az a veszélyt, az
külföldi rádióh
megtöltötte az id
tását és igen sz
klátásba azokka
delkezést megsze
ezen a téren Né
ebben a lépésben
az ország beiso
gát látták. Am
ganatosított ilye
vetett azzal a
válságos időkben
népét fenyegethe

Az ami a fran
kaszában történt
nek az igazságn
képzelmű azt a
rádió a francia
szes titkos lea
amelyek éjszaká
defetizmust terjé
ellenesleges lea
Által. Számos tit
ök képviselik
igazi barátainak
hol egyik, hol
tak meg. A legk
gött megbujva f
ségüket: „Béke
adója”, „A nemz
ben megbujt ku
a hangszórók k
rettenetes kétség
lanul tették fel
tak-e bennünket

Hogya
Egyes titkos
hoz intézték hir

A rádió, az idegháboru nehéz tüzésége...

Hogyan járult hozzá a rádió a német sikerekhez

Bucuresti, július 27. A fővárosi Azi című hetilap közli az alábbi cikkeket a Svájcban megjelenő Gazette de Lausanne nyomán:

„Kétségtelenül sokkal kevesebb új, vagy titkos fegyver létezik, mint ahogy azt beharangozni igyekeztek. Sok ilyen fegyver nem is annyira új találmány, mint inkább katonai célokra való felhasználása olyan eszközöknek, vagy eljárásoknak, amelyeket egész más céllal alkottak meg. A német technika egyik alapvető tulajdonsága az, hogy a hatalmas német hadigépezet fejlesztése érdekében a birodalom vezetői fel tudták használni a legkisebb elemeket, az összes lehetséges eszközöket, még azokat is, amelyek a legkevesbé harci eszközök.

Az idegek háborújának főeszköze: a rádió

Igy történt ez a rádióval, amely az idegek háborújának legjellegzetesebb eszközévé vált. Az idegháboru, amelyről nem is olyan régen az emberek még semmit sem tudtak, ágyuk és robbanó anyag nélkül folyik. Birodalma az imponderabilitás területe. Eredményei azonban nem kevésbé jelentéktelenek, mint bármely más harci eszközé. Az ellenségeskedések megkezdése előtt az idegháboru ugyanazt a szerepet tölti be, amit a tüzéségi előkészítés a roham előtt.

Ha a harc megkezdődött, az idegháboru igen komoly segítőeszköze a harcolóknak. Megtört az ellenség ellenállási akaratát, erkölcsi erejét. Bizonytalanságot, nyugtalanságot, idegességet kelt lelkeiben, ami a pánik karmába taszítja. Tulajdonképpen ezt az új harci módszert nem a harci eszközök, hanem a háborus fondorkodások közé kellene sorolni.

Az idegháboru a legkülönbözőbb eszközök valóságos arzenáljával rendelkezik, de ebben az arzenálban a rádió tölti be a nehéz tüzéség szerepét.

A rádió új szerepével foglalkozva, a Schweizer Radiozeitung rámutat arra, hogy a Harmadik Birodalmon kívül Európában hosszú ideig nem eszméltek fel arra a nagy szolgálatra, amelyet politikai téren a rádió teljesíthet.

A rádiópropaganda hét éves német múltja

Németországban már 1933 óta az állam közvetlen szolgálatába állították a rádió-leadást. A propaganda vezetői a legnagyobb ügyességgel használták fel ezt az erős eszközt. Az egész programot alárendelték az államérdeknek és az ország lakosságára való tekintettel áttették azt a megújodás és újjáépítésre vonatkozó eszmékkel, ugyanakkor pedig kiféle igyekeztek elvetni az összes régi elemeket.

A tengelyállamokban tilos külföldi rádiót hallgatni

A Reich felismerte a rádió hatalmát és az a veszélyt, amelyet az ország számára a külföldi rádióhíradások jelentenek. Ezért megtiltotta az idegen rádióállomások hallgatását és igen szigorú büntetéseket helyezett kiállításba azokkal szemben, akik ezt a rendelkezést megszegik. Olaszország is követte ezen a terepen Németország példáját. Sokan ebben a lépésben a rendszer gyengeségét és az ország belső helyzetének bizonytalanságát látták. Am a német kormány azért fogamatossított ilyen intézkedést, mert számotvetett azzal a rettenetes veszéllyel, amely valóságos időkben a hanghullámok útján egy népet fenyegethet.

Az ami a franciaországi csata utolsó szakaszában történt, tragikus bizonyítéka ennek az igazságnak. Csak nehezen lehet elképzelni azt a bomlasztó hatást, amelyet a rádió a francia hadsereg tette, úgy az összes titkos leadók tevékenységén keresztül, amelyek éjszakaról éjszákára a legsötétebb defetizmust terjesztették, mint a nemzeti és ellenséges leadók közleményeinek leadása által. Számos titkos leadó azt állította, hogy ők képviselik és szóaltatják meg a nép igazi barátainak hangját. Az ilyen leadók hol egyik, hol másik hullámmal szóaltak meg. A legkülönbözőbb elnevezések mögött megbujva folytatták gyászos tevékenységüket: „Békeszavak”, „Az igazság híradója”, „A nemzet szava”, stb. A fedezékekben megbújt katonák lelkében pedig, akik a hangszórók körül hallgatták a híreket, rettenetes kétség fészkelődött be és nyugtalanul tették fel a kérdést: „Valóban elárultak-e bennünket? Mi az igazság?”

Hogyan dolgoztak a titkos leadók

Egyes titkos leadók a francia lakosság-hoz intézték híradásaikat. A speaker köz-

vetlenül egyik, vagy másik franciaországi város lakosságához beszélt és igen családias hangon városuk mindennapi életének eseményeiről szólt, igyekezett zavart kelteni. Példának okául: „A város lakosai! Nyugtalanítanak benneteket azok a munkálatok, amelyeket a város szélén kezdtek meg, Z. ut közelében. Tudjátok meg, hogy ott nem tankelhárítók készülnek, hanem egy löszerraktárt rendeznek be”. Vagy: „Holnap A. lakatos, akinek a munkáját megbecsülték, mert mindig lelkiismeretes, bezárja műhelyét. A kormány igen fontos munkával bízta meg.

És valóban a lakosság érdeklődött a Z. ut mellett készülő munkálatokról, amelyekről sokan azt hitték, hogy valóban tankelhárítás céljából készülnek. Kiderült, hogy tényleg löszerraktár készül ott. Az A. lakatos elmeneteléről szóló hír is igaznak bizonyult, bár azt nem hozták nyilvánosságra.

A rádiópropaganda lelki hatása

Érthető, hogy az ilyen leadások mély benyomást tettek az érdeklét városok lakosaira és az emberek meggyőződhettek, hogy az ellenségnek kitűnő hírszolgálatra van.

A rádió nemcsak doktrinális propaganda révén gyakorolta nagy hatását. A katonai hírek és hivatalos közlemények egyszerű nyilvánosságra hozatala egyenesen és nyíltabb oldó hatást gyakorolt. A franciák, polgárok és katonák egyaránt, biztak hadseregükben, erődítésekben és fegyverükben. Am a nagy offenzíva kezdete óta a német állomások estéről estére állították, megerő-

sítették, bizonyították a Reich új technikájának felsőbbrendűségét, felszerelésének ellenállhatatlan erejét. A szövetséges hadseregekhez szüntelenül eljutottak az ellenség titkán közleményei, amelyek új sikerekről számoltak be. A katonák remélték, hogy saját leadóállomásaik ezeket a híreket meg fogják cáfolni, de minden esetben megerősítés érkezett a francia hadsereg főhadiszállása részéről. Ennek ellenére összegyűltek és egymást bátorították a flandriai és sommai frontokon történt hősi cselekedetek elbeszélésével. Csak hogy új német sikerekről érkezett hír, amelyet a szövetségesek másnap megerősítettek. A katonák nemcsak elvesztették ellenálló erejüket. A kétségbeesés és az elkeseredés hatalmába kerítette a védők lelkét.

Nemcsak a francia rádió maga is jelentette Párizs kiürítését, valamint a Maginot-vonal áttörését. Ezek a hírek villámgyorsan terjedtek el az egész fronton, ahol általános kétségbeesést váltottak ki és teljesen megbénították a csapatok ellenálló erejét.

Ezért volt kénytelen Pétain marsall néhány nappal később bejelenteni a fegyverletételt.

A rádió, mint a siker osztályrészese

Nyilvánvaló, hogy a rádió egymagában nem hozhatta volna meg a sikert. De minden bizomnyal hozzájárult a franciaországi győzelem meggyorsításához, nemcsak szüntelen és meggyőző propagandatevékenységével, de azzal a leverő hatással is, amit az ellenség győzelmeinek bejelentése kiváltott.

Meg kell említenünk azt is, hogy a franciaországi belső viszonyok sokban hozzájárultak a hanghullámok művének betetőzéséhez.

Ez újabb bizonyítéka annak, hogy azok a népek, amelyek erősek akarnak maradni, állandóan meg kell erősítsék erkölcsi ellenállásukat és készek kell legyenek a legrosszabb hírek bátor elviselésére.

Három román hajót tartóztattak fel az angol hatóságok

BUCURESTI, július 27. (Rador.) A román tengerhajózási szolgálatot értesítették, hogy a Bucegi nevű román hajót Porsaidnál feltartóztatták az angol hatóságok. A hajó Romániába szállított árut. A hazafelé tartó Oltenia és Steana Románe olajszállító hajókat szintén feltartóztatták. A két hajó egy román petroleumiársaság magántulajdona.

Kína nemzeti öntudatra ébred

A hároméves japán-kínai háboru legfőbb eredménye

Cluj, július 27. Három év óta megszakítás nélkül tart a Japán és Kína közötti háboru. Valószínűleg mindaddig fog tartani, amíg Japán végérvényesen el nem veszti. Mert kétezer esztendeje a történelem azt bizonyítja, hogy a hódítók mindenkor elvesztették a már megnyertnek hitt hadjárataikat.

Mi volt a japánok legfőbb célja a jelenlegi háboruban? Kína nemzeti egyesülésének megakadályozása.

A japánok által elfoglalt összes pozíciók bizonytalanok maradnak mindaddig, amíg Kínában olyan területek vannak, amelyeket nem sikerült meghódítani és amelyeket olyan lakosság népesít be, amely tudatában van szabadságának és a kínai nép óriási rejtett energiáinak.

A japánok most már számotvetnek azzal, hogy a kínai lakosság számára, amely idegen uralom alá került, szabad testvéreik eszményét jelentenek, nyugtalan fel szabadulási vágyat, gyűlöletre és bojkottra való ösztönzést mindazzal szemben, ami japáni és leigázott.

Japán hiábavaló áldozatai

Három év óta harcolnak a japánok Kína földjén. Súlyos áldozatokat hoztak, véres veszteségeket okoztak a kínai népek, elfoglalták Kína földjének szinte a felét, elválták Kínát a nagyvilágtól, megfosztották tengerétől és kikötőitől. Kína alig vehet lélegzetet Angol-Indián és néhány orosz Szibériával összekötő szárazföldi közlekedési uton keresztül. Ennek ellenére Japán egyetlen lépéssel sem közelítette meg tulajdonképpeni célját: az összes kí-

nai erők egyesülésének megakadályozását. Éppen ellenkezőleg. Japánnak az a célja, amelyben Tokióban szilárdan hittek, végérvényesen eltiúnt.

Semmisem járult hozzá olyan nagymértékben Kína nemzeti egységéhez, a nemzeti öntudat felébresztéséhez, a kínai nép átalakulásához, mint a hároméves háboru leirhatatlan szenvedései és áldozatai. A japán hadsereg nyomása nagyobb mértékben járult hozzá Kína nemzeti újjászüléséhez, mint a béke és nyugalom száz esztendeje.

A történelem legnagyobb népvándorlása

Még abban az esetben, ha sikerül Csang Kaj Sek marsallt katonailag legyőzni, Japán akkor sem remélheti azt, hogy uralhatja Kína népet és hogy ezt az országot japán kolóniává alakíthatja át. Éppen ellenkezőleg, néhány éven belül Japánt az a veszély fenyegeti, hogy a 400 millió nemzeti öntudatra ébredt kínai, amely a világ legnagyobb és legnépesebb nemzete, meg fogják hódítani.

Negyvenmillió kínai menekült el azokról a területekről, amelyeket a japán hadsereg elfoglalt. Negyvenmillió menekült keresett menhelyet testvéreiknél, akikről legfeljebb a mesékben hallott azelőtt. Olyan hatalmas népvándorlásról van itt szó, ami páratlanul áll az egyetemes történelemben. Soha meg nem fordult elő, hogy három év leforgása alatt 40 millió lélek vegye a kezébe a vándorbotot.

15 millió azoknak a kínai menekülteknek a száma, akik nyugvóhely nélkül vándorolnak máról holnapra, állandó otthon és cél nélkül.

10 éve
tudja az egész világ, hogy

20 évesnek
látszik, aki

40 éves
korában is hajhullás ellen

PETROL EGGER
hajszeszt és szappant használ

dorolnak máról holnapra, állandó otthon és cél nélkül.

Negyvenmillió ember felrázta 400 millió testvéreinek szívet és lelkét. Ennek eredményei újabb három éven belül fog-nak megmutatkozni.

A japán közvélemény a háboru befejezését kívánja

Japán is súlyos veszteségeket szenvedett, de azok nem hasonlíthatók össze a kínaiak veszteségeivel. Ennek ellenére sokkal nehezebben bírja el ezeket a veszteségeket. Olyan háboruba kezdett, amey igen drágának bizonyul. Katonailag sem hozott előnyöket, csupán gondokat. Több mint egy esztendeje a japán közvélemény követeli, hogy mindenáron vessenek véget a katonai kalandnak. Am a japáni katonai klikk nem türi meg a kormányokat csak addig, amíg alávetik magukat a hadsereg vezetői rendelkezéseinek. A japán tábornokok azt hiszik, hogy hasznos huzhatnak az európai háboru következtében és megjászzák játékukat Kínában és a Csendes óceánon. Nem akarják észrevenni, hogy ezzel az oroszok karjaiba gergetik Kínát és elveszthetik azt is, amivel rendelkeznek.

Ázsia meglepetéseket tartogat...

A szabad Kínáról az európaiak igen keveset tudnak, hiszen el vannak foglalva a saját gondjaikkal. Jó azonban tudni, hogy Ázsia felől igen nagy meglepetések érhetik Európát, mert Kína még esztendőig elien tud állani Japánnak és ez nagy bonyodalmakat idézhet elő a jelenlegi világháboruban.

Kína olyan fegyverrel is rendelkezik, amelyet Európában nem ismernek, és amely a legmodernebb harcst is feiőrli: ez a végtelen tér. Az utak, vasutak ipari centrumok híjján lévő Kína bizonyította, hogy mesterien ért ahhoz, hogyan kell megsemmisíteni egy modern hadviselőt, hogyan teheti ártalmatlanná a tankot, a repülőgépet, a motorizációt. Mint mesebeli sárkány, eddig néhány japán hadsereget nyelt el, amelyeknek mindegyike néhány száz-ezer emberből állt. Így nem valószínű, hogy „Ázsia az ázsiaiaké”, „Uj ázsiai rend”, stb. jelszavak, amelyeket Japán olyan előszeretettel használ, előnyére fognak szolgálni. Nem valószínű, hogy ő lesz ama háboru gyümölcseinek élvezője, amelyet megkezdett.

Japán imperializmusának ugyanaz a gyengesége, mint az európai imperializmusoknak: hisz az örökkévalóságban. Azonban éppen az 1914-es háboru bizonyította be, hogy egyetlen fegyveres imperializmus sem örökkévaló. Egyik sem él többet 25-30 esztendőnél. Mennyi ideig tartott Nagy Frigyes imperializmusa? Mennyit Napoleóné? És mennyit az 1918-as demokrácia imperializmusa?

Meglátjuk, hogy az új imperializmusok meddig tarthatják magukat. Érdekeik olyan homlokegyenest ellentétesek, hogy nem létezhetnek túlhoszu ideig ugyanazon a kontinensen.

Munkakihallgatások Öielségénél

BUCURESTI, július 27. (Rador.) A királyi udvar marsalli hivatalának 55. számú közleménye szerint Öfelsége Károly király július 26-án munkakihallgatáson fogadta Macovei közlekedésügyi minisztert, Gh. Leon nemzetgazdasági és ideiglenes pénzügyi és földművelésügyi minisztert, valamint Caracostea nemzetnevelésügyi minisztert.

HIREK

A cionista ifjúsági szervezetek minden egyes tagjához!

A történelem lapjai lassan megfakulnak és a mindennapok zajos eseményei elfelejtetnek sok-sok eseményt és emlékeztetést.

Komor idők napjait virradtak a zsidóság-ra. Ezekben a napokban helyénvaló emlékeztetünkbe idézni azoknak a nagy férfiaknak az alakjait, kik profétikus vízióval előrelátást mindezen események bekövetkezését.

Harminchat éve már, hogy elhalkult örökre a profétai hang. Harminchat év már, hogy Herzl Tivadar kidőlt a cionista munka élespatából.

Chaim Nachman Bialik — a zsidó újjászülés lantosa — hat éve már, hogy alussa örök álmát az erecsiszraeli rög alatt.

A zsidó nép nem új kultuszt halottaiból. Nincsenek Pantheonjaink, ahol az utókor hódolattal adózzon az eltávozottak szellemének. De tudjuk és érezzük, hogy van egy örök kapcsolat, amely fennmarad a nép és annak uttóiról között. Olyanok ők, mint az, aki bozótos, bogáncsos ismeretlenben vág utat, hogy az utána jövők járni tudjanak rajta. És azok, akik elindultak az uton, mindaddig, amíg az járható lesz, érezni fogják maguk között azoknak a szellemét, akik elvgyűltek az ut porával.

Az idő malmait lassan őrölnék és a szürke robotos hétköznapi befedik a múlt nagy egyéniségeinek emlékeit. Mégis vannak olyanok, akik keresztül törnek az idők rohanó távlatán és a késői generációk szellemének frányítói lesznek. Ilyenek voltak Herzl és Bialik is. Szellemük és egyéni nagyságuk túlnőtt azokon a korokon, amelyekben éltek és mint egy világító fáklya fényt visznek be a zsidó valóság sötét kilátástalanságába.

Minden nép életében két erőt különböztetünk meg. Az egyik az új, a boldogabb, a nyugodtabb holnap minden megmésítő és megújító akarása, ez a nép életerejének örök mozgatója. A másik erő pedig az, amely göröcsösen belekapaszkodik a múltba, a reménytelenségbe. Kevesek azok, akik a nép élére mernek állani és ki merik mondani a nagy igazságot, a boldogabb jövő megkövetelését.

Az ifjúság volt mindenkor az, amely megértette a nép nagy szellemének és irányműveinek a szavát. A cionista ifjúság Herzl és Bialik szellemi örökösének kell tekintse magát és tovább kell hirdesse a profétai szavakat, mert tudnia kell, hogy Herzl és Bialik nagyságának ragyogása világítja be utját és az ő szellemük vezet munkájában.

Chévárok! Minden nehéz idők és akadályok dacára ti ki kell tartatok eszmei célkitűzéseitek mellett. A cionista ifjúságnak tudnia kell, mi a feladata Herzl és Bialik emlékével szemben. Ti akartátok és a messébből valóság válik és történjék bármilyen munkátok folytatva vissza fogjátok szerezni népfünk örökét.

Chizku voimeu
MERKAZ HANOAR.

— Kineveztek a kultuszminisztérium új vezértitkárait. Bukarestből jelentik: Vladimir Dumitrescu június 26-án kultusz- és szépművészeti minisztériumi vezértitkári állásáról lemondott. Florin Manoliu jogi doktor, a gazdasági tanács igazgatója kinevezett kultusz- és szépművészeti minisztériumi vezértitkárrá.

— Erdekes vita egy találmány körül. Az automobilizmus nagymérvű elterjedésének egyik kellemetlen kísérőjelensége, hogy esős időben az uttesteken felgyülemelő víz az autók néha sugárként fröccsentik a járókelők ruhájára. Ezt a kellemetlenséget két kolozsvári lakos: Sebesi László és Anlauf Vilmos műszerész 11 évvel ezelőtt ötletes és hasznos találmánnyal igyekezett kiküszöbölni, amely találmány, egy kis készülék, amely az autók sárhányóira szerelve megóvja a járókelőt a fentemlített kellemetlenségtől. Sebesi és Anlauf 1929. év végén szabadalmaztatta találmányát „Tussvédő” névvel, amely a Hivatalos Lap 1930. február 6. számában meg is jelent. Ugyanakkor pénzselvényben elküldték az évi szabadalmi díjat, de az elküldésnél portódifferenciák voltak, ami miatt a pénz nem jutott el a minisztériumhoz. Emiatt a minisztériumtól később értesítést kaptak, hogy elvesztették a szabadalmi jogukat, mert a díjat nem fizették be pontos időben. Néhány nappal ezelőtt Bucurestiből az a hír érkezett, hogy a Hanea nevű mérnök feltalálta azt a készüléket, amely — Sebesi szerint — azonos az ő „Tussvédő” találmányával. Ez a hír károsan érintette a két kolozsvári feltalálót és ebben az ügyben most érdekes fejlemények várhatók.

— Dr. Weinberger Mózes főrabbi Herzlről és Bialikról mondott pénteken este emlékezés. Tamuz 20. ez évben éppen péntek este esett, úgy, hogy Herzl Tivadar elhalálzásáról való megemlékezés ideje a rendes heti istentisztelet keretében illeszkedhetett. A kolozsvári nyugati szertartású zsidó templomban dr. Weinberger Mózes főrabbi nagy hatása beszédében emlékezett meg az évfordulón Herzl Tivadarról és Ch. N. Bialikról. Döbbenetesen megrázó szavakkal vázolta fel a zsidóság szenvedéseit az évszázadok során és rámutatott a szenvedés alkotó erejére. Herzl lelkét is a zsidó szenvedésekkel való együttérzés hozta vissza a zsidósághoz és tette az ukjori zsidóság legnagyobb alkotó szellemévé. De a szenvedés nemesítette meg Bialiknak, a költőnek is a hangját és az tette oly felejthetetlenül szép örökértékű költeményeit. Az emlékezésnek igazi értéke, — mondotta beszédében a főrabbi, — abban van, ha belőle tanulságot vonunk le, a jelent és a jövőt illetően. Súlyos időket él Izrael s ezekben az időkben az összefogás, az önfeláldozó munka a népért — Herzl tanúságtétele szerint — az, amire elsősorban szükség van. Izraelért és Palesztináért való buzgó imával fejezte be nagyhatású beszédét dr. Weinberger, melyet a nagyszámú jelenlévők igaz, mély áhitattal hallgattak végig. (M.)

— Uj nagy öntözőműveket avattak fel Oroszországban. Moszkvából közli az Evenimentul az Eventpress alábbi jelentését: A szovjet rádió jelenti, hogy 116 kilométer hosszú öntöző csatornát avattak most fel, mely a Nosbe Eistani új nagy gyapotültetvények öntözésére szolgál.

— Görögország hűtőköcsikát bérel Magyarországon. Budapestről jelenti az Evenimentul: A görög kormány a Hungaria Contai nevű részvénytársasággal tárgyal, nagyobb számú vasuti hűtőköcsikát bérlésére. Görögország Svédországgal nagymennyiségű gyümölcs szállítására kötött szerződést és ezeket a gyümölcsszállítványokat Athénbe és Pireusba magyar hűtőköcsikában akarja elszállítani.

Több mint film! Valóságos OPERAELŐADÁS! A ROYAL slágermozgó csodás filmje!

I. Grace Moore
a Mártha, Mannon, Traviata és Píllangó-lissasszony nagyjárat éneklő az ARGENTINAI SZERENAD című filmben.

Műsor előtt 2 premierhíradó: ROMÁN és a legújabb UFA híradók.

Holnapról VIVIAN ROMANCE: „LELANCULT ASSZONYOK”.

Megkönnyítették az állampolgárságnélküli tanoncok szerződését

Cluj, július 27. Mint ismeretes, az 1939. október 31-iki törvény értelmében módosították a román állampolgárság elvesztéséről és elnyeréséről szóló törvény 62. szakaszát. A módosítás értelmében a csatló területnek mindezek a lakosai, akik 1918. december elsején, vagy pedig 1921. július 26-án az ország területén illetőséggel rendelkeztek, vagy pedig az ország területén laktak, jogot nyertek arra, hogy 1940. február elsejéig a román állampolgársági névjegyzékbe való utólagos bejegyzésüket kérjék. A törvény módosított 62. szakaszának 12. bekezdése szerint azok, akik a fenti határidőig nem kérték utólagos bejegyzésüket, úgy tekintendők, mint, akik lemondottak arról, hogy román állampolgárok legyenek. A munkaügyi minisztérium most 19.533—1940. szám alatt rendeletet adott ki, amely szerint időszerűtlen és feleslegessé válik az 1936. évi ipartörvény végrehajtási utasításában foglalt szakasz II. bekezdésének d) pontja. Ennek a pontnak értelmében ugyanis az állampolgársággal nem rendelkező inasoktól szerződéstől alkalmával illetőségi bizonyítványt kérnek, valamint igazolások kell azt is, hogy nem szerepelnek a rendőrség idegen nyilvántartásában és hogy ők, illetve szüleik mióta laktak az ország területén. Az új rendelet értelmében viszont ezentúl ha olyan inas jelentkezik szerződéstétel végett, aki állampolgársági bizonyítványt nem tudja felmutatni, a jövőben sem rendőrségi, sem más bizonyítványt nem kell, hogy beszeressen, hanem csupán azt kell a községi, illetve városi előjáróság által kiadott okmánnyal igazolnia, hogy 1939. október 21-iki módosító törvény értelmében 1940. február elsejéig kérte az állampolgársági névjegyzékbe való utólagos bevezetését. Ennek az igazolásnak felmutatása esetén minden további nélkül éppen úgy szerződethető inasnak, mintha máris kezében lenne a román állampolgárságról szóló bizonyítvány.

— Rejtélyes bűntett. Berlinből jelenti az Evenimentul: A hatóságok rejtélyes bűntett felderítésével foglalkoznak. A Berlin melletti Oranienburgban az egyik ut vízében holtan találták meg Maria Fritsche 22 éves szudetai vidéki Karolina-völgyi nőt. Különböző jelek arra vallanak, hogy a lányt élve dobták a kutba és kifejezett gyilkosság történt. A tettest, aki semmi nyomot nem hagyott hátra maga után, nagy eréllyel nyomozzák.

Igy irtok én
szag és ragasztás nélkül is garantáltan



DEAK mérnök Cluj, Piața Unirii 7.
Telefon 27-00.

— Különös szerencsétlenség. Salzburgból jelentik: Különös szerencsétlenség áldozata lett a város egyik lakója. Walter Lebin felszállt egy villamoskocsiba, ahol eddig ismeretlen módon érintkezésbe került az áramvezetékekkel. Súlyos égési sebekek szállították a kórházba, ahol égési sebeibe belehalt.

— Szigorúan tilos a gyorsjárat a város területén. Hirt adtunk a napokban azokról a panaszokról, amelyek a gépkocsiknak a város területén való meg nem engedett sebességi közlekedése körül hangzottak el. Ezzel kapcsolatban Craioveanu Gheorghe csendőrnagy, a kolozsvári rendőrség parancsnoka most a lapok útján nyomatékosan felszólítja az összes gépkocsivezetőket, hogy a legszigorúbban tartásuk be a közlekedési szabályrendeletnek azt a pontját, amely elrendeli, hogy a város területén tilos 30 kilométeresnél nagyobb sebességgel közlekedni. Szigorú utasítást adott erre vonatkozólag az összes forgalmi rendőröknek, hogy aki ezt a rendelkezést nem tartja be, legyen az bárki, azonnal állítsák elő a rendőrségen, amelynek minden esetben az lesz a következménye, hogy az illető gépkocsivezető ellen kíméletlenül járjanak el.

— Beyer német tábornok halála. Berlinből jelenti a Rador: Eugen Beyer gyalogsági tábornok Salzburg egyik kórházában meghalt. A tábornok még a régi osztrák hadsereg tagja volt. 1938-ban Ausztriának a német birodalomhoz való csatlóása alkalmával jelentős szerepet kapott. Mint aktív katona teljesített szolgálatot Lengyelországban és Franciaországban.

— Házasság. Németi Edith Hedy, Timisoara és dr. Szüics László orvos, Bucuresti, házasságot kötöttek.

— Ertesítés. A Rapid autobusszindikátus által rendezett jegykezelő tanfolyamra román nyelvet tudók jelentkezhetnek a szindikátus helyiségében, Cal. Reg. Carol II. No. 119.

— Adakozás. Katz Arminé (Cluj) a szembajos aszony családjának 150 lejt, az öreg elszegényedett kereskedőnek 50 lejt adományozott. Braun Éva és Julika együtt 100 lejt adományozott a szembajos asszonynak. A szives adományokat rendeltetési helyére juttatjuk.

— Kineveztek a bukaresti rádió új igazgatóját. Bukarestből jelentik: A bukaresti rádió igazgatóságának elnökévé a kormány Gh. Mugurt nevezte ki.

— Újabb angol fasisztákat tartóztattak le. Stockholmból közli az Evenimentul az Eventpress alábbi jelentését: Sir John Anderson belügyminiszter rendeletére a volt angol fasiszta párt 500 tagját letartóztatták és egy részüket internálótáborba, másokat pedig fogházba szállították.

— Emelkednek a gyarmatú cikkék árai Görögországban. Athénből közli az Evenimentul: A nemzetgazdasági miniszter a gyarmatú cikkék alábbi áremelkedéseit engedélyezte: a cukornál 3.62, az amerikai rizsnél 5.85, a kávénál 18.10 drachma áremelést kilógramonként.

— Egész héten át nyitva kell tartani a templomokat. Bucurestiből jelentik: Budisteanu vallás- és közoktatásügyi miniszter az utóbbi napokban az ország különböző területein tartott ellenőrző szemléi során arról győződött meg, hogy az ország különböző területein a templomokat csak vasárnap és ünnepeken tartják nyitva. Ezért elrendelte, hogy a hét minden napján, reggeltől este 3 óráig nyitva kell tartani a templomokat, az egyházi férfiaknak pedig köteleességük a templomokra felügyeletet gyakorolni.

SPORT

Ma már döntőkre is sor kerül a KAC országos teniszversenyén

Cluj, július 27. (Az Uj Kelet tud.) A KAC országos teniszversenye során szombaton megkezdődtek az elsőosztályú számok is. Az ország jórészt minden tehetséges játékosát magában foglaló mezőny találkozói érdekes és szép játékokat eredményeznek. Ma, vasárnap egész nap, a kora reggeli óráktól késő estig lesznek mérkőzések a KAC Calea Victorieián levő kitűnő pályáin. Minden valószínűség szerint még ma a döntők lejátszására is sor kerül.

Szombaton különben lejátszották az Ifjúsági Kupa döntőjét is, amely természetesen végleg a KAC I csapatának győzelmét hozta.

A szombati eredmények a következők:

KAC I—KAC II 4:0 w. o. Theil—Thuri 6:2, 6:1, Vászárhelyi—Orsiöld 6:0, 6:4, Benedek—Kovács Kató 7:5, 6:1, Selényi—Póczy 6:1, 6:1. A többit nem játszották le. A KAC II az előző napi kemény mérkőzéseitől fáradtan játszott. A KAC ezzel véglegesen megszerezte az Ifjúsági Kupa védelmét.

I. oszt. férfi egyes: Erős Doherty—Németh AAC 6:3, 6:0, Viziru TCR—Grausam Lupény 6:2, 6:4, Komoróczy TC—Dunky KAC 6:4, 6:4, Brándusa KAC—Dolha V. 6:4, 6:1, Dóczy TC—Pop Soimii 6:4, 6:3, G. Viziru TCR—Málnási KAC 6:2, 6:1, Rurac TCR—Braun AAC 6:1, 6:4, Pusztay TC—Diamant TC 6:1, 6:1, Badin II TCR—Dóczy TC 6:4, 6:2.

Férfi egyes II. o.: Radó Echo—Dunky KAC 6:1, 7:5, Ludu Soimii—Clepsa Soimii 6:4, 6:1, Fabius Soimii—Wartenberg Haggibor 6:3, 3:6, 7:5, Theil KAC—Pintér TC 6:2, 6:0, Theil KAC—Kun KAC 6:0, 6:1, Szász KAC—Thuri I. 8:6, 7:5, Blatt I. H.—Jakab TC 5:4, 6:1, Molnár KAC—Thuri II KAC 1:6, 6:3, 6:4, Papp KAC—Molnár KAC 6:4, 6:4, Braun AAC—Fabius Soimii 6:4, 6:2, Pop Soimii—Tutsek TC 12:10, 6:4, Kun KAC—Bula 6:4, 1:6, 7:5, Theil KAC—Kun KAC 6:0, 6:1, Szász KAC—Thuri I KAC 8:6, 7:5, Málnási KAC—Dóczy TC 6:3, 6:4. A nap legszebb játéka és megépetése. Albon Echo—Blatt H. 6:1, 9:7, Krebsz TC—Vászárhelyi KAC 4:6, 8:6, 6:3, Dolha U.—Varga MSE 6:4, 4:6, 6:1, Németh AAC—Orsiöld KAC 8:6, 6:1.

II. oszt. női egyes: Selényi KAC—Trenka TC 7:5, 6:8, 6:2, Vargáné MSE—Földessy AAC 3:6, 7:5, 7:5, Koros MSE—Stark 6:0, 6:0, Haásné KAC—Erdős H. 6:0, 6:0, Földessy AAC—Clepsa TC 6:0, 6:1, Erdős H.—Weresz KAC 7:5, 6:4, Stark TC—Póczy KAC 6:4, 6:1.

Férfi páros II. o.: Fabius, Ludu Soimii—Jakab, Diamant TC 6:0, 6:4.

Női atlétika, uszás, labdarúgás a gazdag vasárnapi sportműsoron

Cluj, július 27. Vasárnap igen szép és változatos sporteseményekben gyönyörködhetik Kolozsvár közönsége. Délután 4 órai kezdettel a Károly király-parkban rendezik meg a női kerületi atlétikai bajnokságokat és a KMSC klubközi uszóversenyt, míg a városi sporttelepen délután fél 6 órai kezdettel Kolozsvár válogatott—Universitatea-Victoria vegyes barátságos labdarúgómérkőzés lesz a beszarabiai és bukovinai menekültek segélyalapja javára.

Cionista ifjúság!

Rendkívüli idők rendkívüli teljesítményeket követelnek. E követelményeknek kell megfelelnünk, hogy jövőnkét biztosítsuk.

A Sétel a zsidó jövő záloga.

Kötelességünk tehát minden erőnket a Sétel szolgálatába állítani.

Terjesszék a Sételt!

Merkáz Hanoar.

— Bezárult a budapesti lengyel konzulátus. Budapestről jelenti az Evenimentul: A budapesti lengyel konzulátus bezárta helyiségét és megszüntette működését.

Négyszobás komfortos lakás a Református Kórház közelében, orvosnak, vagy fogorvosnak nagyon alkalmas, augusztus 1-re kiadó. Calea Regele Ferdinand 82.

Óráknyelvést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja iparvállalat főkönyvelője. Cim a kiadóhivatalban.

Stragyagy

Oradea, j...
curesti gyor...
ter George...
tében. Az...
prefektus,
Raoul tart...
a Keresked...
román közél...
A vonatból...
ismerőként...
professzor...
váradi jogal...
A miniszte...
turára hajta...
tartózkodó...
mány király...
ter itt a ka...
tőivel szükl...
12 órakor a...
ment, ahol...
nagyváradi...
zentánsai. O...
miniszter,
Kamara elnö...
Miklós és B...
jának titká...
pénzügyigaz...
Bancillu és...
Dumitrescu...
elnöke üdvöz...
felvázolta a...
kereskedelem...
sorolta fel...
mutatók...
szerint. Rán...
ben arra is...
magyar és a...
reskedelem...
minisztert, h...
részesei oda...
államot, az...
próbáltatás...
elmut 70...
iparban id...
román elem...
irányzatnak...
megvalósítan...
sát a külön...
sére, a relev...
vagonhiány...
George St...
ben választ...
hogy Gigurt...
ót a határme...
a közgazdas...
felfogását...
Kár, hogy...
nem hallhatt...
sebségi kép...
val megnyu...
A miniszte...
baráti emlé...
óra, amelybe...
rendkívüli je...
Az ország...
tel és a küll...
szerileg ki...
Céjja, hogy...
kereskedelem...
mennyeinek...
sára, hogy...
legyetlen érd...
goát munka...
léte hangs...
határ ment...
ország min...
válozatlanul...
Meleg felhív...
megye egész...
és iparhoz...
mindenki ott...
tegyen ele...
nul folytassa...
üzemében, va...
szág érdekeit...
Rendkívüli...
mai kormány...
látja a nehé...
életre szak...
hasson át...
az a meggyő...
hagyja munk...
kereskedelem...
— Egy új...
— folytatta...
világban pro...
rtítás biztosít...
megvalósítha...
annyfunak...
kivül e ter...
románáságnak

Strat nemzetgazdasági miniszter nagyváradi beszédében nyugalomra és munkára intette az ipart és kereskedelmet

A miniszterelnök a megnyugvást óhajtja szolgálni

Oradea, július 27. Tegnap délelőtt a bucaresti gyorsvonattal jött meg Strat miniszter George Sandulescu kabinetfőnök kíséretében. Az állomáson Tudoruj tábornok-prefektus, Chirila polgármester, Sorban Raoul tartományi kabinetfőnök, Dumitrescu, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke és a román közélet több más képviselője várták. A vonatból leszálló minisztert legelőször régi ismerősként üdvözölték, hiszen George Strat professzor néhány éven keresztül a nagyváradi jogakadémia előadó tanára volt.

A miniszter és kísérete a megyei prefekturára hajtott, ahol az éppen Nagyváradon tartózkodó dr. Tataru Coriolan Szamostartomány királyi helytartója fogadta. A miniszter itt a katonai és polgári hatóságok vezetőivel szűk körű értekezést tartott, majd 12 órakor a Kereskedelmi és Iparkamarába ment, ahol s ekkorra már összegyűltek a nagyváradi közgazdasági élet román reprezentánsai. Ott voltak dr. Zigre Miklós volt miniszter, Nistea Jakab, a Mezőgazdasági Kamara elnöke, dr. Popa Teodor, dr. Major Miklós és Bara Augustin, a Nemzeti Pártjának titkárai, dr. Cadariu és dr. Cioloca pénzügyigazgatók, Teodor Papoudoff, Ion Bancilla és még számosan.

Dumitrescu, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke üdvözölte a minisztert és beszédében felvázolta a váradi és bilharmegyei ipar és kereskedelem helyzetét és pontos adatokban sorolta fel az iparban és kereskedelemben mutatkozó arányszámokat faji megoszlás szerint. Rámutatott százalékos megjelölésben arra is, hogy mi az arány a román, a magyar és a szidó részvevőre az itteni kereskedelemben és iparban. Biztosította a minisztert, hogy a gazdasági életnek ezek a részesei odaadó igyekezettel támogatják az államot, az ország érdekeit a mai megpróbáltatások napokban. Kiemelte, hogy az elmúlt idők során a kereskedelemben és iparban 70 százalékos emelkedést ért el a román elem. Ez is bizonyítéka annak az irányzatnak, amelyet sikerült a Kamarának megvalósítania. Kérte a miniszter támogatását a különleges nehézségek megszüntetésére, a rekvirálások enyhítésére és a vasúti vagonhiány feltűlen csökkentésére.

George Strat miniszter hosszabb beszédében választott az üdvözlésre és hangsúlyozta, hogy Gigurtu miniszterelnök maga küldte őt a határmenti városokba, hogy megértse a közgazdasági élet tényezőivel a kormány felfogását és intencióit e kivételes időkben. Kár, hogy a miniszternek ezt a beszédét nem hallhatták az ipar és kereskedelem kisebbségi képviselői is, mert a miniszter szavai megnyugvást céloztak.

A miniszter azzal kezdte beszédét, hogy baráti emlékek fűzik Nagyváradhoz. Az az óra, amelyben régi ismerőseit viszontlátja, rendkívüli jelentőségű Románia számára is. Az ország mai kormánya tisztában van ezzel és a különleges körülmények, természetesen kivételes figyelmet követelnek. Célja, hogy érintkezésbe lépjen az itteni kereskedelem és ipar képviselőivel és valamennyinek haborás nélkül hozza tudomására, hogy az idők e lázas pillanataiban egyetlen érdeke van az országnak: a nyugodt munka folytatásának biztosítása. Jelenléte hangsúlyozni kívánja itt a nyugati határ mentén, hogy a kormány és az egész ország minden jószándéka és minden ereje változatlanul az itt élők rendelkezésére áll. Meleg felhívással fordul a város és a vármegye egész lakosságához, kereskedelméhez és iparához, hogy mindenki ott, ahol áll és mindenki ott, ahová munkafeladata szólítja, tegyen eleget kötelezettségeinek, zavartalanul folytassa iparát és kereskedelmét a maga üzemében, vagy boltjában, mert ezzel az ország érdekeit szolgálja.

Rendkívüli nehézségek között vette át a mai kormány a dolgok irányítását és jól látja a nehézségeket, amelyek a gazdasági életre szakadtak. De most egyetlen feladat trasson át mindenkit: a kötelességtudás és az a meggyőződés, hogy senki se szabad otthagyni munkakörét és csökkentse az ipar és kereskedelem oly fontos hivatását.

Egy új világ születik most Európában — folytatta a miniszter — és mi ebben a világban prosperálni akarunk. Ez a prosperitás biztosítja az önkönkvőjét. S hogy ez megvalósítható legyen, ehhez kell mindannyitunknak odaadó igyekezete. Kétségkívül és területén Délkelet-Európának a románságnak jogai vannak, amelyekhez ra-

gaszkodni fog a kormány a vasúti vagonhiányok megszüntetéséről és azt a nagyfontosságú bejelentést is tette, hogy a kormány elhatározta az elsőrendű cikkek termelésénél szükséges eszközök, állatok, járművek rekvirálásának beszüntetését, illetve az erre vonatkozó intézkedéseket mátol kezdve a katonai hatóságok kizárólag a nemzetgazdasági minisztérium utján eszközölhetik. Nem nézheti tétlenül a kormány, hogy az ország fontos jövedelmi forrásai az ilyen blokálok miatt csökkenjenek, mert ebből magára a nemzetvédelemre is kár hárulhat.

Végül ismét felhívást intézett a kereskedelem és ipar képviselőihez és a zavartalanul nyugodt munka fontosságára hívta fel figyelmüket. Majd hosszabban elbeszélgetett egyenként is a megjelentekkel. Délben a Casa Naționalăban közbeled volt, amelyen a nagyváradi polgári és katonai hatóságok, valamint a gazdasági köztisztviselők vezetői vettek részt és megjelent az ebéden dr. Tataru Coriolan királyi helytartó is. George Strat miniszter délután gépkocsin dr. Tataru Coriolan kíséretében elutazott Szatmárra, ahonnan holnap folytatja útját Máramarosziget és Beszterce felé, hogy az északnyugati határvidékeken is látogatásokat tegyen.

Az angol nagykövet szemrehányást tett a japán külügyminiszternek a tengely-orientációért

A japán kormány nem adott még választ az angol felhívásra

Tokió, július 27. (Rador.) Sir Craigie tokiói angol nagykövet 40 perces megbeszélést folytatott Macsuoka japán külügyminiszterrel. Az angol nagykövet kijelentette, hogy Nagybritánia törekvései ellenére az Anglia és a Japán közötti viszony az utóbbi három év folyamán kedvezőtlenül alakult, sőt rosszabbodott. Noha az angol kormány e viszony megjaví-

tásán fáradozott és ezt a birmai utak kérdésében is bebizonyította, Japán mégis orientálódott. Craigie kérte, hogy a tárgyalásokat továbbra is az eddigi politikai vonalon folytassák. Macsuoka válaszában kijelentette, hogy a kérdést vizsgálat tárgyává tesszik és éppen ezért sajnálatára nem adhat azonnali választ.

Vita az erdélyi földreformról

Cluj, július 27. A budapesti rádióban a romániai földreformról elhangzott előadás kapcsán a kolozsvári prefektura sajtóosztálya az alábbi adatokat bocsajtotta rendelkezésünkre közlés céljából. Az adatok Agárbiceanu író, a szenátus alelnökének a „Tribuna”-ban megjelent cikkéből vannak merítve. A cikk-író számadatokkal mutat rá arra, hogy a földbirtok szempontjából milyen volt a román paraszt helyzete például 1910-ben:

Nemzetiség	A lakosság száma	Százalékarány az összlakossághoz viszonyítva
Román	3,232.806	60%
magyarok és mások	1,891.933	40%

	Hány hold földdel rendelkeztek	Százalékarány az összlakosság tulajdonát képező holdak számához viszonyítva
Román	3,598.669	30%
Mások	11,283.815	70%

Míg a magyar lakosság a földbirtokok 70 százalékaival rendelkezett, addig a román lakosság mindössze 30 százalékat mondhatott magáénak. Egy erdélyi románra egy hold föld, míg egy nemrománra 6 hold föld esett. Az arány 1:6 volt a nemrománok javára.

Az alábbi táblázat azt mutatja ki, hogy kik tartották a kezükben a kis-, közép- és nagybirtokokat:

Birtok	Magyarok	Nem magyarok
Ezer holdon felül	91.4%	8.6%
200—1000 hold között	80.4	10.6
100—200 között	62.6	37.4
50—100 között	55.2	44.8
30—50 között	46.4	53.6
10—30 között	40.2	59.8
5—10 között	36.5	63.5
5 hold alatt	38.3	61.7

Ugyanakkor a magyar miniszterelnökség 4000—1917. számú rendelete alapján a falusi ingatlanokat kizárólag a földművelésügyi minisztérium jóváhagyásával lehetett áruba bocsátani. Ez a rendelet kizárólag Erdélyre vonatkozott. Es ettől fogva a magyar földművelésügyi minisztérium megsemmisítette a románok által történt földvásárlásokat, „magasabb államérdekre” való hivatkozással.

Mi a helyzet ma? Az alábbi táblázat az 1921-iki agrárreform adatait tartalmazza:

A román agrár-reform folytán földet kapott:

Az öktiráltságban	648.843 földműves
Erdélyben	357.016
Beszarábiában	310.583
Bukovinában	76.911

Összesen: 1,393.353 földműves

Ezen 1,393.353 földhözjuttatott földműves közül 260.165 kisebbségi, akik a következőképpen oszlanak meg: 82.640 Erdélyben, 94.480 Beszarábiában és 29.145 Bukovinában. Az Erdélyben földhözjuttatott 82.640 földműves közül 45.628 magyar.

Holdakban	A földbirtok-reform előtt	A földbirtok-reform után
Földbirtok 1—10	4,407.884	7,289.953
" 10—100	3,741.300	3,741.300
" 100-on felül	4,980.989	1,899.916

Miért mondott le Avenol?

Bern, július 27. (Rador.) A DNB jelentése szerint Avenol népszövetségi főtitkár lemondó levelében többek között kijelentette, hogy a jelenlegi események miatt a népszövetségi főtitkár munkája tulajdonképpen fel van függesztve. Néhány tisztviselő vezetése s a népszövetségi alapok kezelése nem igazolja többé a politikai vezetést, ami nem felel meg többé a mai körülményeknek.

Newyork, július 27. (Rador.) A New York Times értesülése szerint a Népszövetség gazdasági irodáit az amerikai Princetomba helyezik át.

Genf, július 27. (Rador.) Avenol népszövetségi főtitkár lemondása következtében több latin amerikai állam kieléni szándékszik a Népszövetségből.

A belgrádi szovjetkötet Maceknél

Belgrád, július 27. (Rador.) A belgrádi szovjet kötet meglátogatta Macek helyettes miniszterelnököt, akivel hosszas megbeszélést folytatott.

Roppant makacs a gyomrom...

idősb. Csiki Márton Csalánja, u. p. Vlahija, jud. Odorheiu, i. évi március 4-i köszönőlevelét minden kommentár nélkül szösz szerint leközöljük:

„Tekintetes gyógyszerész ur, alulírott tisztelettel kérem legyen szíves két üveg Gastro-D. orvosságot küldeni utánvétel mellett, mert egy üveggel elhasználtam és bár ugyancsak roppant makacs a gyomrom, hét-nyolc nap van emésztésem, mégis Istennek hála könnyebbséget vettem észre már egy üveg elhasználása után, ha még két üveget elhasználok, a gyomrom teljesen megjavul. Ahol csak tehetem, minden gyomorbetegben szenvedőnek fogom a Gastro-D. orvosságot ajánlani.

Valóban a Gastro-D. hatása gyomor-és bélzavaroknál, máj-és vesebajoknál, ideges emésztési zavaroknál valósággal áldás a szenvedőknek, úgyhogy egyáltalán nem lep meg bennünket a betegek és kigyógyultak lelkesedése. Orvosok is ajánlják.

Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 162.— lej utánvétel mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucaresti, Calea Victoriei 124.

Uj német folyóirat Bukarestben

BUCURESTI, július 27. Bucarestben új német folyóirat jelent meg „Volk in Osten” cím alatt. Mihail Manolescu külügyminiszter és Wilhelm Fabritius német követségi tanácsos az első számához. Manolescu megállapítja, hogy az új folyóirat célja a délkelet-európai népek együttműködésének kérdéseit tárgyalni és Románia, valamint Németország együttműködését előmozdítani. Kívánom, hogy a folyóirat egyik közvetítője legyen megértésünknek — írja a miniszter. — Fabritius követségi tanácsos a folyóirat megjelenését, mely hivatva van szellemileg közelebb hozni Romániát és a nagy német birodalmat.

Rossz termés lesz Jugoszláviában

Belgrád, július 27. (Rador.) A jugoszláv lapok értesülése szerint az idei termés rendkívül rossz lesz. A Politika megállapítja, hogy a termés 25—30 százalékkal alatta marad a tavalyinak s aligha éri el a 200.000 vagont, holott Jugoszláviának saját fogyasztási céljaira 245.000 vagonnra van szüksége. Erre való tekintettel — írja a lap — illetékes tényezők már most tanulmányozzák a belső fogyasztás kielégítése érdekében teendő intézkedéseket.

Eljárást indítanak Mandel ellen

Vichy, július 27. (Rador.) Itteni körökben tudni vélik, hogy vizsgálat indul meg Georges Mandel volt francia gyarmatügyi miniszter ellen, akit az állam biztonsága elleni mesterkedésekkel vádolnak.

Clermont Ferrand, július 27. (Rador.) A Havas jelenti: A francia lapokat a felelősség megállapításának kérdése foglalkoztatja. Az Ouvre többek között azt írja, hogy Franciaország összemolását a háborús párt felelős és ezért fizetni keli. Aki meggyilkol valakit, azt felelőségre vonják. Franciaország gyilkosainak is felelniök kell tettükért.

Vichy, július 27. (Rador.) De Gaulle tábornok, akit ismeretesen 5 évi szabadságvesztésre ítélték, fellebbezett az ítélet ellen.

A fogoly repülőtiszt, Boksaj új hadiregénye, fve 202 lei, kve 266 lei, Tersánszky: Az én fiam, kve 152 lei, Linnankoski: Menekülj (Tinnből), kve 152 lei, Medvecsky: Havasi vihar, diszk. 228 lei, stb. Lepagená, Cluj, Postán utánvétellel. Kérjen jegyzéket.

AZ IDEGEN

(5) Irta: MAX SANTER

KIS REGÉNY

Fordította: JÁMBOR ERZSEBET

Krisztian a távozó után néz. Elérkeztek hát a sziget éietének döntő órájához. És ő, Krisztian a válságos pillanatban nem állta meg a helyét. Most, most tudna beszélni, most eszébe jut, amit nem mondott el. Most már tisztában van azzal, hogy neki, akire apja ráhagyta a sziget ügyes-bajos dolgainak igazgatását, nem iett volna szabad egyszeri felszólításra, társai tudta, s megkérdése nélkül készségesen átadni a sziget krónikáját. A felelősség azért, ami történni fog, egyesegyedül őt terheli.

Védekeznie kell a többiek előtt. Indul, hogy összehívja estére a falugyűlést.

Messzire nem kell menni. A parasztok még mindig a parton ácsorognak. Krisztian, aki pár lépéssel odébb állott, úgy el volt merülve gondolataiba, hogy nem vette észre, hogy fejlődtek fel izgatott csoportokba, s kísérelték meg a pár szóból, amit elretek a lényegét kihámozni. Hosszas találgatás után végre tudták, miről van szó, s rendkívüli módon eltulozták a történetek jelentőségét. Egyikük elcsücskötött, hogy a szomszéd szigetek lakóit értesítse. Amikor Krisztian hozzájuk lépett, érezte, milyen izgatottak a hallgató emberek. Odafordult a legközelebb állóhoz és halkán mondta: „Este gyűlés van”. Azután elment, anélkül, hogy kíváncsiságukat valamilyen feivilágosítással kielégítette volna.

A krónikás, aki néhány évtizeddel később megkísérelte ennek az izgalmas napnak az eseményeit összefoglalni, nem érthette meg, hogy keletkezhetett alig hat óra leforgása alatt oly méretű lázadás, amely a kormány tervezett intézkedéseit gyökeresen megváltoztatta s a sziget életének szigorú ellenőrzését tette szükségessé. Hat órákor reggel kötött ki a csónak a kormányhivatalokkal, tizenegyor került vissza, háromnegyvedtizenkettőkor hívta egybe Krisztian a gyűlést, egy órákor már cédulát köröztek udvarról udvarra. Ez a cédula, azonkívül, hogy megismételte a közlést, hogy naplementekor a nagy téren gyűlés lesz, még azt a rendelkezést is tartalmazta, hogy egy órával naplemente előtt a lobogókat ki kell tűzni a házakra. A cédulát Anton írta alá, Michael kisebbik fia, Angeilika sógora.

A munka megállt a szigeten. Senkisémm dolgozott. Az emberek ide-oda szaladgáltak, kérdezték és újságoztak, szinte jókedvűeknek látszottak, mintha mindegyik azon igyekezett volna, hogy enyhítse a feszültséget. De az még növekedett. Krisztiant se találták sehol. Valaki mocsélt, a parti sziklánál látta.

Anton házból lármá, veszekedés zaja szűrődött ki. A járókelők kihallották belőle a férfi durva hangját. Kíváncsi asszonyok hallgatóztak a kapunál, szétszaladtak, amikor nyílt az ajtó s valaki kilépett rajta.

Köszö pletykák keringenek. De ki tudna biztosat? A zagyva, összefüggéstelen híresztelések közül csak egy bizonyult valószínűnek s ez aztán gurult, mint játéklabda, egyik háztól a másikig, szomszédtól ki, szomszédhoz be: Georgot, Anton testvérét meg Rosenbauer Friedrichet és Heinrichot nem hívták a gyűlésre.

Lassan jött az este. Nyugodtan türté már a szem a nap játékát a tenger tükre. Feszült, várakozó csend borult a szigetre. A férfiak egy csoportban álltak, kezükkel büszkén a távolba mutattak: lobogókat, kék lobogókat lenget köröskörül a szél. Az asszonyok, gyermekek a földön ültek s áhítatosan nézték, hogy bomlanak ki a zászlók s világítják meg a nap utolsó sugarai a fehér oroszlánt.

A férfiak azután továbbstiettek. Hát olvashaták az asszonyok az arcukról, mire készülnek? Számukra ez az összejövetel ünnepe jelentett. Sok, nehéz év után ismét felreplültek a lobogók. Ennyit. Jól volt számukra, hogy bátrak legyenek és ne veszítsék el a reménységüket. Mit tudták, miről van szó? Volt is idő arra, hogy asszonyokkal beszéljék meg a dolgot! Ezek vidám egyetértésben üttek egymás mellett s a férfiak visszaérkezéséig gondtalan csevegéssel ütötték agyon az időt.

A férfiak délután már mindnyájan tisztában voltak azzal, hogy a három udvar gazdája nem lesz jelen az esti gyűlekezeten. Csak azt nem tudták még, vajjon a három gazda tagadta meg a kapott parancsot, vagy pedig egyszerűen nem is közölték velük. Milyen sötéten, milyen dacosan állnak ott házaik. A kapuk lezárva. Egy lélek se mutatkozik közülük.

De azért újra, meg újra csodálkoztak és hitetlenkednek: hát nem jönnek el, mégsem jönnek? Az elfogott szemlélő bizony megállapíthatta, hogy ez a távolmaradás titokban elégtétellel töltötte el leg-többjüket.

Ki tudott már józanul itélni? A Krisztian-féle emberek meggondoltan, higgadtan viselkedtek. Keményen ellenállták a mérgező szavak kísértésének. Jogot szereztek a jogtalanságok ellen.

De hiába. Tulnag volt a kísértés. Mert már évek óta folyt a kutmérgezés s szaporodtak a titkos hangok, amik a figyelmet a három udvarra irányították s bizalmatlanságot ébresztettek Ernst és Beata gyermekeivel szemben. Kezdtben talán tényleg úgy állt a dolog, hogy ezek a telepések nem kiáztottak gondokkal. Beata gyermekei szép lassan mind kenyerbe jutottak. Angeilika helyezkedett el utóljára, aki Georghoz ment férjhez. A jómód nem tűnt fel addig, míg mindenkinek volt földje a szigeten. Most azonban, hogy minden, ami eddig volt, kérdésessé vált, a sziget fiataljai ürügyet kerestek arra, hogy vagyanukból kiforgassák őket. Az apák származása, a sziget meghódítása a földet elosztása foglalkoztatták egyre gondolataikat s képezték beszélgetéseik tárgyát. És amikor a mocskotalan, büszke mult a jelen hináros vize mellett kétszeresen megszépült, amikor nem folytathott le beszélgetés anélkül, hogy kalandos kedv ne keverjen mélyt közé, a három udvar gondtalan helyzeté u, a véletlenel többé nem magyarázható jelentőséget nyert. Mennél ragyogóbbnak látta a rossz szem a három ember életét, annál homályosabb multat hazudott hozzá. A szív sötét kamrái megnyiták a gyermekkori emlékek vonultak fel terhelő tanuként, régi játékok, amelyet gyermekek játszottak s amiről most a felnőttek nem átaláltak komolyan és rosszindulatúan beszélni. Eltemetett viszályok kísértettek. Most rótták fel azt a büszke biztonságot, ami Ernst és Beata gyermekeit attól az estétől fogva, amikor bepillanthattak a parton tuli világba, ahonnan apjuk jött — eltöltötte. Most kezdtek emlékezni arra, hogy Friedrich és Heinrich hogy hagyták ott őket játék közben, hogy elvonulva egyedül sütkérezhessenek a „titok” fényében. Nem viselkedtek már akkor hidegen és vissza utasítón barátaikkal szemben? Nem zártokztak el már akkor tőlük? Amikor pedig még semmi okuk sem volt az elkülönülésre!

Georg is közéjük került. Pedig hány szor vonták félre hozzártatózóit és óvták, nehogy a hárma k büvkörébe keveredjék. Nem szaladt egyszer éjszaka közepén fi-véréhez s költötte fel mély álmából, csak azért, hogy sétára hívja a partra s közben titokzatos képekkel, meg történetekkel tömje a fejét, amelyet már őt, Georgot, Michael fiát is megmetelyezték?! Anton próbálta bátyját megérteni, de képtelen volt rá. Ugy tűnt neki, hogy bátyja, idegen, érthetetlen nyelven szól, mintha álomjáró lenne, ködös utakon kóborol, ahonnan ő, az ébrenlevő kell hazavezesse.

Bátyja megmentésére tett kísérletei úgy elfajultak, hogy Georg arca a végén már megkövesedett, ahány szor Anton csak közelébe is ért. A vége az lett, hogy a testvérek hetekig, hónapokig nem találkoztak egymással.

Csoda-e, ha harag, keserűség ékelődött kettőjük közé, akik egymást többé már nem értették? Magától értetődik, hogy Anton megtiltotta fiainak, hogy bátyja gyermekeivel játszódjanak s úgy mellesleg azt is tudtukra adta, hogy Friedrich és Heinrichtól félni, házatájukat kerülni kell. Ez nem maradhatott rejtve idegenek előtt

sem. Anton se nagyon igyekezett fájdalmát és gyűlöletét véka alá rejteni. Nem fukarkodott a rejtett célszavakkal és nyílt panaszokkal, rágalmai varázsgyűrűt zártak a három viruló udvar fölé s kevés embernek volt mersze áttörni azt. Némelyek gunyolódtak, mások elzárkoztak és hallgattak, de az utolsó évben visszatért a régi szó, amit harminc év óta senki ki nem mondott s amire — azt lehetett volna

hinni — senki sem emlékezett. „Az idegenek, mondták, ha a három ház gazdáira fordul a szó. Az idegenek nem hívtak vendéget házukba. S amit azután különösen zokon vettek tőlük, egyikük se ment le a partra reggel, amikor a parthoz közelé-dő csónak hire minden épkézláb embert kikergetett a házból.

Már ez egymaga is elég ahhoz, hogy kemény határozatokat igazolja. Anton kárgoló gyűlölete dönti el a doigot. Ő és az ő barátai hozták meg a határozatot, hogy a reggel távolmaradónak tilos a gyűlésen résztvenni. (Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

A jövő hét eseménye a nagy Művész-kabaré

A budapesti Pódium kabaré és a Vigaszínház nyári kabaréjának műsorából állította össze színházunk szerda esti nagy Művész-kabaréjának műsorát. Az est központjában Heitai Jenő két ragyogó egyfelvő másosa, A fehérrosszás ur, Az orvos és a halál, valamint Főthly János Negyvenéves találkozó című remekműve áll.

A műsor többi részét Topán Lulu és Iwan W. a kitűnő táncoktós új száma, Szabó Ica, Kovács Kató és Báza énekeiről és Haáz Joli táncai alkotják. A rendkívül gazdag és művészi műsor kabaréelőadás szerdán este, csütörtökön este és vasárnap délután hat órákor szerepel a színház műsorán, mindannyiszor az új mérsékelt nyári helyárrakkal.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Vasárnap délután 3: Lovasparádé. (Olcsó helyárrakkal. Topán Lulu és Iwan W. fellépésével.)

Vasárnap délután 6: Főnyeremény. (Mérsékelt helyárrakkal.)

Vasárnap este 9: A cigány. (Fényes Alice, Tóth Elek, Kovács György, Csóka József, Réthely Ödön, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Kőszeghy Margit, Báza Éva, stb., stb. fellépésével, új betanulásban. Olcsó helyárrakkal.)

Hétfő fél 9: Főnyeremény. (Mérsékelt helyárrakkal.)

Kedd fél 9: Olcsó helyáras esti előadás! Szülők lázadása. (Jens Lecher világhírű vígjátéka. Fényes Alice, Kovács György, Tóth Elek, stb., stb. fellépésével.)

Szerda fél 9: Nagy művész-kabaré. (I. Negyvenéves találkozó. II. Topán Lulu és Iwan W.: Rachmaninov Prelude. III. Szabó Ica-Kovács Kató-Báza Éva: Énektrió. IV. A fehérrosszás ur. V. Haáz Joli: Tánc Ady versekre. VI. Topán Lulu

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Egy kivételes nagy premierslágér! Rio csillaga. Nagy táncos és zenés film! Főszereplők: La Jana és Gustav Diessel. A film előtt: Angol és a 362-es UFA háborús világhíradó, rendkívüli izgalmas és érdekes felvételekkel.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

2 szenzációs világslágér egy helyért! 1. Nagy kalandor dzsungel premier: A halál dzsungelje. Főszerepben: Jack Holt. 2. Mindenki kedvence Grace Moore és Carry Grant az Argentinai románcban. Gyönyörű dalok és operabárium. Előtte két premierhíradó. Előadások: Dzsungel: 3.20, 6.20, 9.20, Grace Moore: 4.45, 7.45, 11.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Rendkívüli műsor! A dzsungel tragédiája. A hatalmas mű mindkét része egy előadás keretében. Műsoron kívül a legújabb O. C. R. román híradó.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Magasság 3200 méter. Új szűszéjű, érdekes témát feldolgozó film, melynek cselekménye 3200 méter magas hegyek között játszódik le. Rendkívüli rendezés! Csodálatos felvételek. Főszerepben: Bar-rault Ledouc, Blanchette Bruney. Műsoron kívül a legújabb UFA híradó.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:

Ma 3, 6 és 9 órákor két nagy slágér: 1. A bucsuészsaka. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Charles Boyer és Irene Dunne. 2. A marnel csata hőse. Izgalmas német-francia háborús filmslágér. Fősz.: Albert Bassermann és Baimu. 3. A legújabb UFA háborús híradó.

—Iwan W.: Valse mondain. VII. Az orvos és a halál. (Fényes Alice, Grót László, Kovács György, Csóka József, Lantos Béla, Réthely Ödön, Fülöp Sándor, Borovszky Oszkár, stb., stb. fellépésével. Mérsékelt nyári helyárrakkal.)

Csütörtök fél 9: Nagy művész-kabaré. Péntek fél 9: A magyar népközösség dísz-előadása az árvízkarosultak javára: Mindenki lépik egyet. (Mikszáth-Harsányi vígjáték mérsékelt helyárrakkal.) Szombat délután 5: Orvoskisasszony. (Olcsó helyárrakkal.)

Szombat este 9: A falu rossza. (Tóth Ede halhatatlan népsziműve. Eredeti dalokkal és táncokkal. Teljesen új betanulásban. Mérsékelt nyári helyárrakkal.)

Vasárnap délután 3: Finom család. (A nagy-sikerű zenés vígjáték, olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6: Nagy művész-kabaré. Vasárnap este 9: A falu rossza.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Hatalmas kettős műsor: 1. Egy mámoros bűn-ész. Zarah Leander és Rólk Marika zenés, táncos filmje. Csajkovszkij élete és muzsikája. 2. Texas hőse. A legizgalmasabb vadnyugati megrázó történet. Randolph Scott és Joan Deinet.

A ROMÁN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZARFOLYAMAI:

107% felárral:	
Dollár	211.65—217.97
font	851.80—877.31
palesztinai font	852.84—878.46
egyiptomi font	873.54—899.78
svájci frank	47.71—49.27

58% felárral:	
font	567.87—584.90
svájci frank	31.88—32.60
francia frank	3.24—3.31
márka	49—50
oiasz lira	1.17—8.25—9.50
pengő	26.50—27
csehkorona	4.68—4.77
szlovákkorona	4.68—4.77
török lira	82.—
dinár	3.898—3.90

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ARFOLYAMAI:

(70%-os kvóták)	
Angol font	973.50
palesztinai font	974.50
egyiptomi font	997.50
dollár	241.90
svájci frank	54.23
francia frank	5.50
svédkorona	57.69
török lira	193
angol font, 40%-os kvóta	1025
angol font, 20%-os kvóta	1078

A B) lista kompenzációs árfolyamai:
font, angol árukra 1.000
font, angol gyarmatok áruira 999

Kedve az

A bucsuészmivel kedvűzet és egy kedv is mutat rok piacán Stabilizarea tarea 52.25- az 1933. évi vény nagy 67.25-ös, az zalékos Cons mon zart. A A Banca N lanyhuít, a 515 lej, a C 410 lej, a C

Tarto

A szab

A románai ma oca 20— évek hasonló tevékenység vót érték el. gyengébb ter tözsdén jegyz is kiviteli tik mindig nem buzaértékesite vei. Rozsban portlilalom r igen élenik ü bevetett terül mult évinél, azonos a mul fennáll a ki beföldi szám portot a kivi magvak legd az export tilo már csekélye A két végé tözsdéken a Bucuresti: gen anyaggal árpa (3 plus rica 51.000 le Braila: 75

A zsid igaz

Cluj, julius delmi és Ipar pitotta, hogy vagy igazgat ama köteleze ság igazolásá mi és iparka tessé. Ezért céghivatalait, érdekelteket, tizenöt napon sággjegyzökön alapján a cég akik már az zették, azokra zik. A Cluj Ker tében csak ez dekében az a zöljük eme cé Társas cége zési szám): 127. Kertész Cluj, Piata Ur 69. Spielmar hesu, jud. Cluj 72. Soj. l. Abraham Bel Borsá, jud. Cl 166. Löb și 168. Klein s. 169. Succ. l. 228. Garabe Maria 17. 303. Weinsté Reg. Ferdinand 305. Mandul Surd 18. 307. Blatt s Poetaș 4.

KÖZGAZDASÁG

Kedvezőbb hangulatban alig változtak az árfolyamok a bucaresti tőzsdén

A bucaresti tőzsdén az elmúlt héten valamivel kedvezőbb hangulatban alakult az üzlet és egyes értékekben számottevő vételkedv is mutatkozott. A fixkamatozású papírok piacán az árfolyamok nem változtak, a Stabilizarea záróárfolyama 52.50, a Desvoltarea 52.25-ös, a kisajátítási kötvény 50-es, az 1933. évi renta 56-os, az Inzestrarea kötvény négy címlettel 71-es, a kis címletek 67.25-ös, az adóbon 35-ös, az 1935. évi 3 százalékos Consolidarea kötvény 37-es árfolyamon zárt. A bankrészvények alig tartottak. A Banca Naționala részvény 120 lejtel 5875 lanyhult, a többi változatlan, a Româneasca 515 lej, a Comro 265 lej, a Credit Român 410 lej, a Credit Industrial 535 lej. A bizte-

sítási részvények árfolyama nem változott, a Dacia-România 4120 lej, a Generala 1010 lej, az Agricol-Fonciera 385 lej, a Naționala 340 lej. A petróleumrészvények árfolyama lanya. Az Astra-Románá 100 lejtel 710 lejre, a Steaua-Románá 55 lejtel 390 lejre, a Concordia 90 lejtel 375 lejre, a Credit Minier 55 lejtel 375 lejre lanyhult, a Redevența változatlanul 185 lej. Az ipari részvények árfolyamalakulása nem egységes. A Mica 40 lejtel 150 lejre javult, a Letea változatlanul 1005 lej, a Telefon részvén 975 lej, a Titan-Nadrag-Calam 1620 lej, a Resița 10 lejtel 412 lejre, a Tramway-Bucuresti 90 lejtel 1050 lejre lanyhult.

Tartott árak mellett üzletellenek a kikötővárosok gabonátőzsdéi

A szabadon exportálható gabonafélék iránt élénkebb a kereslet

A romániai gabonátőzsdék mostani forgalma cca 20-25 százalékkal kisebb, mint más évek hasonló időszakában, amidőn az exporttevékenység előkészületei a legmagasabb szintre érték el. Ennek egyrészt a múlt évinél gyengébb termés, másrészt az az oka, hogy a tőzsdén jegyzett legtöbb termékben még ma is kiviteli tilalom áll fenn, ugyanakkor még mindig nem ismeretesek a kormányzat buzaárterjesztésével és árával kapcsolatos terveit. Rozsban a termés kielégítő, mivel az exporttilalom rozsról nem vonatkozik, rozsban igen élénk üzletre van kilátás. Az árpával bevett területek ezévesen kisebbek voltak a múlt évinél, az aránylagos hozam azonban azonos a múlt éviével. Egyelőre azonban még fennáll a kiviteli tilalom. Főzélékfélékben belföldi számlákra is élénk az üzlet, az exportot a kiviteli tilalmak gátolják. Az olajmagvak legtöbbjének ára maximálva van és az export tilos. Kukoricában a készletek most már csekélyek, az árak emiatt tartottak.

A hét végén a fontosabb romániai gabonátőzsdéken a következő árakat jegyezték:
Bucuresti: 75 kgr.-os buza (3 százalék idegen anyaggal) 54.000 lej, 57-58 kgr.-os árpa (3 plus 3 százalékkal) 43.750 lej, kukorica 51.000 lej.
Braila: 75 kgr.-os buza (3 százalék idegen

anyaggal) 54.000 lej, 58 kgr.-os árpa (3 plus 2 százalékkal) 44.000 lej, 70-71 kgr.-os rozs (3 plus 3 százalékkal) 63.000 lej, 40 kgr.-os zab (3 plus 3 százalékkal) 55.000 lej, ókukorica 51.000 lej, Victoria borsó 125.000 lej, Maveta repce 125.000 lej, zöldborsó 130.000 lej.

Galati: 76 kgr.-os buza (2 százalék idegen anyaggal) 56.000 lej, 60 kgr.-os árpa (3 plus 4 százalékkal) 45.000 lej, 71-72 kgr.-os rozs (4 plus 4 százalékkal) 62.750 lej, 41-42 kgr.-os zab (3 plus 2 százalékkal) 55.250 lej, kukorica 51.000 lej, Victoria borsó 125.000 lej.

Constanța: 75 kgr.-os buza (3 százalék idegen anyaggal) 54.250 lej, 59 kgr.-os árpa (4 plus 4 százalékkal) 44.750 lej, 70-71 kgr.-os rozs (3 plus 3 százalékkal) 63.000 lej, 40-41 kgr.-os zab (3 plus 3 százalékkal) 55.500 lej, kukorica 51.000 lej, Victoria borsó 125.000 lej.

Timisoara: A bányai gabonapiac csendes, üzletkötés alig van.
Arak: Buza 57.000 lej, kukorica 53.000 lej, korpa 40.000 lej, zab 62.000 lej, muharmag 130.000 lej, napraforgómag 87.500 lej, tökmag 147.50 lej, tavaszi árpa 52.000 lej, kamilla tea 650.000 lej, vagonként.

A zsidó cégek tulajdonosai állampolgárságukat igazoló végzést a céghivatalnál is kötelesek bejegyeztetni

Cluj, július 27. Megirtuk, hogy a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége megállapította, hogy számos zsidó cég tulajdonosa, vagy igazgatója még mindig nem tett eleget a kötelezettségének, hogy az állampolgárság igazolásáról szóló végzést a kereskedelmi és iparkamarák céghivatalánál bejegyeztessék. Ezért utasította az egyes kamarák céghivatalait, hogy figyelmeztessék erre az érdekelteket, azzal, hogyha a bejegyeztetést tizenöt napon belül nem eszközlik, úgy bíróságjegykönyveket vesznek fel, amelyek alapján a céget esetleg törlik. Természetesen akik már az állampolgársági igazolást bevezették, azokra a fenti felhívás nem vonatkozik.

A cluji Kereskedelmi és Iparkamara körletében csak ezer ilyen cég van. Az illetők érdekében az alábbiakban folytatódólagosan közöljük eme cégek névsorát.

- Társas cégek:** (a név előtti szám a bejegyzési szám):
- 127. Kertész & Co. in comand. „Panacea”, Cluj, Piața Unirii 9.
 - 69. Spielmann și Nierenfeld, s. i. n. c. Mihesu, jud. Cluj.
 - 72. Soț. I. Abraham Aron n. Lewi, soț. I. Abraham Bela n. Wettenstein, s. i. n. c., Borșa, jud. Cluj.
 - 166. Löb și Guttman s. i. n. c., Huedin.
 - 168. Klein și soțul s. i. n. c., Huedin.
 - 169. Succ. I. Waldmann Leb și soții, Huedin.
 - 228. Garabeth & Co. s. i. n. c., Cluj, Reg. Maria 17.
 - 303. Weinstein și Friedmann s. i. n. c., Cluj, Reg. Ferdinand 34.
 - 305. Mandula & Comp. s. i. n. c., Cluj, Surdă 18.
 - 307. Blatt și Wohl s. i. n. c., Cluj, Gen. Poetaș 4.
 - 310. Schwartz și Fisch s. i. n. c., Cluj, Oășanu 70.
 - 318. Schwartz & Co. s. i. n. c., Cluj, Reg. Ferd. 22.
 - 328. Fenichel Andrei & Co. s. i. n. c., Cluj, Iuliu Maniu 16.
 - 335. Szinetar și Szenes „Ferdinand” s. i. n. c., Cluj, Reg. Ferd. 38.
 - 407. Jakob Salomon și Herman Klein „Ageber”, Cluj, Reg. Ferd. 88.
 - 412. Sighismund Mozes și Brenner Lea s. i. n. c., Cluj, Piața Mihai Viteazul pe piața.
 - 432. „Johanna” fabr. de săpun, Eduard Rothbart și Fiul, succ. Cluj, Mihai Viteazul 39.
 - 434. Ludovic Landesman & Co. s. i. n. c., „Vinicultura română”, Cluj, Moșilor 22.
 - 438. Jakob & Comp. s. i. n. c., Huedin, jud. Cluj.
 - 446. Rendel Samuilă & Co. s. i. n. c., Aghireș, jud. Cluj.
 - 635. Ing. dipl. Vasile Fenyő și Andrei Fenyő, Cluj, Dragoș Vodă 34.
 - 739. Gárdos Paul & Co. s. i. n. c., Cluj, I. G. Duca 1.
 - 746. Mund Frederic & Co. s. i. n. c., Cluj, Reg. Maria 3.
 - 770. Mittelmann Leib & Co. s. i. n. c., Cluj, Reg. Ferd. 33.
 - 772. Cătană Victor și Schwartz Nicolae s. i. n. c., Cluj, P. Mihai Viteazul 16.
 - 794. Prodan Vasile & Co. s. i. n. c., Mociu.
 - 44. Soc. Ardeleană de transport cu automobile Cluj, Reg. Ferd. 141-143.
 - 47. „Venus” fabr. de piepteni S. A., Cluj, Paris 53.
 - 57. S. A. pt. cumpărare și vânzare de produse brute, Cluj, A. Iancu 3.
 - 81. Prima Ardeleană Soc. de Asig., Cluj, Piața Unirii 8.
 - 134. Soc. An. Rom. de transporturi inter-



KÖHÖGES ELLEN

FAMEL

SZŐRPÖT MEGBIZHATÓ KÉSZÍTMÉNY

naț. Schenker & Co., Cluj, Reg. Ferd. 33.
 159. Fabr. de tâmplărie artistică S. A., Cluj, Livezii

175. Fabr. de ghips și Uzinele chimice din Aghireș S. A., Aghireș.
 198. Franco-Română S. A. de Asig., suc., Cluj, Piața Unirii 29.

217. Eleonora Szilágyi, fabr. de rom și licheri S. A., Cluj, Anton Pan 6.
 267. Hygea Soc. An., Cluj, Radu 1.

302. Soc. An. de Asig. Gen. Agricola-Fonciera, agenția, Cluj, Cal. Victoriei 22.
 336. „Incredere” Soc. de cred. S. A., Cluj, Memorandului 4.

351. Soc. An. pt. construcții de locuințe, Cluj, Piața Unirii 32.

364. „Granum” S. A. pt. com. productelor și semințelor, Cluj, Reg. Ferd. 67.

423. „Ageco” S. Gen. de agență și comerț S. A., succ., Cluj, O. Iosif 4.

428. Soc. de Asig. asupra vieții „Phönix”, Cluj, N. Iorga 16.

452. Palatul David și Carolina Sebestyén S. A., Cluj, Universității 3.

496. „Societas” S. A., Cluj, N. Iorga 1.
 556. „Intercontinental” S. A. de transport

Bănăteana, succ., Cluj, I. Maniu 2.
 559. „Agricola” S. A. fabr. și rafinerie de spirit din Gherla, Cluj, Rugului 11.

571. „Colondel” S. A. R., Cluj, Reg. Ferdinand 75.

577. „Orient” fabr. de covoare S. A. R., Cluj, Moșilor 14.

672. Uzinele de fier S. A., Cluj, Negru Vodă 1.

673. Soc. Continentală pt. Comerțul Fierului S. A., succ., Cluj, Reg. Maria 21.

(Folytatjuk.)

A temesvári gyárüzemek folytatják tevékenységüket

Temesvárról jelentik: Mint már több ízben beszámoltunk, az utóbbi hónapok eseményei súlyosan és közvetlenül érintették a bányai gyárparat. A felvevőpiacok általános gyenge helyzete nyomban éreztette hatását, elsősorban a textiláruban, majd a többi könnyűiparban és végül az élelmiszeriparban is. A régi nyersanyaghiány némiképpen csökkent, ez azonban inkább az igénylés és a termelés csökkentésére vezethető vissza, mert egyes értékesebb nyersanyagok beszerzése még ma is nagy nehézségekbe ütközik. A fogyasztópiacok ellanyhulása és a hitelviszonyok bizonytalansága érinti elsősorban a bányai gyárparat, amely most széles körű tekintéssel igyekszik kiküszöbölni a sorozatos nehézségeket, hogy akár csökkentett mértékben is fenntarthatassa termelési folytonosságát. Általában a temesvári gyárak elenyésző kivétellel folytatják tevékenységüket és a lehetőségeikhez képest fenn tudják tartani a termelési keretet, amelynek érdekében belső áldozatokat kénytelenek hozni. A legújabb rendelet értelmében munkáselbocsátások nem történtek és az üzemetek sem redukálták jelentős mértékben, noha ez egyes iparágakban igen nehezen volt elkerülhető. Tény azonban, hogy egyes ipari cikkekben a termelés minősége változást szenvedett, mert kénytelen volt a vásárlópiac lehetőségeihez alkalmazkodni. A kereskedők általában csak a legszükségesebb rendeléseket eszközlik a gyárakban, ezeket is kis tételben, többnyire készfizeset ellenében. Árukészleteiket egyelőre még a nagyobb kereskedelmi vállalatok sem frissítik fel a szokott mértékben és csak arra törekednek, hogy a vásárlóközönség pillantnyit szükségleteit elégítsék ki. Különösen megcsappant a forgalom és a kereslet a ruházati cikkek terén, ami arra vezethető vissza, hogy a vásárlóközönség nagy része még az általános drágulás előtt beszerezte a legszükségesebb cikkeit és egyelőre elkerülhető luxusnak tekintti a további vásárlást. Így például a legutóbb végrehajtott részleges árleszállítás a textilcikkek terén nem eredményezte a vásárlókedv növekedését és a forgalom csak a valóban elsőrendű szükségletekre szorítkozik. Ez a helyzet egyébként a butoriparban, a háztartási cikkek iparában, valamint a könnyebb fémipari termékek terén is. Ez a helyzetkép csak egyes konjunktúra-cikkek termelése terén képez kivételt, ami csak időszerte jellegű és nincsen kihatással a bányai gyárparat általánosan nehéz helyzetére.

Gabonapótvámok a Cseh-Morva protektorátusban és Szlovákiában

A Cseh-Morva protektorátus kormánya rendeletet adott ki, amelyben a gabonane-műek pótvámjait a következőképpen állapította meg: Buza 6 korona, rozs 21 korona, árpa 12 korona, zab 17 korona métermázsánként.

A szlovák kormány a pótvámokat a következőképpen állapította meg: buza 20 korona, rozs 18 korona, árpa 29 korona és zab 11 korona métermázsánként. Ezek a pótvámok július 1-től érvényesek.

Megszüntették a különböző export bizottságokat. A nemzetgazdasági miniszter rendeletet adott ki, amelyben hatályon kívül helyezte a külkereskedelmi miniszternek a február 17-iki ama rendelkezését, amelyek szerint az export-import kérések engedélyezésére különböző bizottságokat állított fel. A rendelet szerint ezek a bizottságok most megszüntek és a hatáskörüket a nemzetgazdasági minisztérium illetékes osztályai vették át.

Tízezer vagon tűzifát hozunk be Bulgáriából az ökirályi városok ellátására. A kormány gazdasági bizottsága a napokban ülést tartott, amelyen foglalkoztak a tűzifaellátás nehézségeivel. Megállapították, hogy az eddig alkalmazott rendszabályok kevés eredményt hoztak, a városok tűzifaellátása nem kielégítő. Különösen nehéz az olteni, valamint a dobudzsai városok tűzifaellátása, ami miatt a kormány engedélyt adott tízezer vagon bulgár tűzifának importjára. Ezt a mennyiséget Constanța és a többi kikötővárosok kapják.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláshirdetések, üdülőhelyek és fűrdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak előrefizetés mellett közölünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portóztott leveleket továbbítunk.

MINDENNEMÜ felvágott és tejtermékek, valamint kitűnő konyha ügy bentékezésére, mint kihordásra. Tegyen egy próbát és állandó fogyasztónk marad. „BRISTOL” ort. kóser étterem és bodega Cluj, Regele Ferdinand 37. Az ort. rabbinátus felügyelete alatt.

Középszkolások diákokat magán- és pótvizsgákra előkészítik. Cim: Kohányi, Regele Ferdinand 70.

Kereskedelmi malom keres bevezetett, komoly, garanciaképes lisztutazót. Referenciával ellátott ajánlatokat „Utazó” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Nyelvszakos tanárjelöltő pótvizsgára előkészít. Francia, angol, román, latin nyelvtanórákat ad. Címeket a kiadóba „Nyelvszakos” jellegre.

Társulunk 100.000 lejtel alkalmi vagy állandó üzletre. „Közreműködő társ” jellegre címet a kiadóba.

Keresünk 3 és 6 éves fiúknak mellé 30-40 év körüli csakis gyermekszerező hölgyet. Ajánlatot e lap kiadóhivatala továbbítja „Családtag” jellegre.

Szivattyú villanymotorral eladó. Markó Regele Ferdinand 43.

Villanegyedben különbejáratu elegánsan butorított szoba kiadó. Telefon 36-73.

Figyelem! Esvővöket, barmicvömet és szőlő rendezését olcsón vállalom. Alkalmi tortákat, kuglereket, stb. olcsón készítek, meghívásra ugy helyben, mint vidékre megyek sütnifőzni. Adlerné, Decebal 2.

UJ KELET Legújabb hírek

A Duce és Ciano fogadták a román államférfiakat

A tárgyalás után Gigurtu és Manoilescu visszautaztak Bukarestbe

RÓMA, július 27. (Rador). Ion Gigurtu román miniszterelnök és Mihail Manoilescu külügyminiszter szombaton délelőtt 11.40 órakor Rómába érkeztek, ahol Ciano gróf külügyminiszter a Duce nevében és más magasrangú személyiségek fogadták. Gigurtu és Manoilescu elléptek a díszszáza elé, mielőtt az összegyűlt közönség meleg ünneplésben részesítette őket. Tizenkét órakor Gigurtu és Manoilescu látogatást tettek a külügyminisztériumban.

RÓMA, július 27. (Rador). A Stefani jelenti: Gigurtu román miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter, a fasiszta kormány vendégei, szombaton délelőtt látogatást tettek a Chigi-palotában, ahol Ciano gróf fogadta őket. 13.30 órakor Ciano gróf ebédet adott tisztelőikre a Madama-villában. Délután 4 órakor Ciano gróf jelenlétében a Duce fogadta a román vendégeket.

Hazautaztak a román államférfiak

Róma, július 27. (Rador). A Madama-villában felszolgált ebéd után a román miniszterek koszorút helyeztek el a Pantheonban, az ismeretlen katona sírján és a fasiszta hősök emlékművén, a fasiszmus ügyéért elesettek oltárán. Este a román követség vacsorát adott tisztelőikre, melyen résztvett Ciano gróf is. Vasora után a román miniszterek visszautaztak Bukarestbe.

Gigurtu miniszterelnök nyilatkozata a Stefaninak

Róma, július 27. (Rador). A Stefani újság bucaresti tudósítója nyilatkozatot közöl Gigurtu miniszterelnöktől és Manoilescu külügyminisztertől. A miniszterelnök megelégedését fejezte ki, hogy közvetlenül érintkezést vehet fel a tengely nagy vezetőivel.

Hitler fogadta a bolgár miniszterelnököt és külügyminisztert

SALZBURG, július 27. (Rador). Filoff bolgár miniszterelnök és Popov külügyminiszter Salzburgba érkeztek, ahol Ribbentrop fogadta őket. Ebéd után a bolgár vendégek megbeszélést folytattak a külügyminiszterrel, amelyet szűkebbkörű fogadás követett.

Berchtesgaden, július 27. (Rador). Szombat délután négy órakor a Führer Obersalzbergben fogadta Filoff miniszterelnököt és Popov külügyminisztert, akiket Dörnberg protokollfőnök és von Righthofen báró szófiai német követ kísérték el. A vendégeket Ribbentrop fogadta és kísértébe a berghofi kastély halijába. A megbeszélésen résztvettek: Ribbentrop, Righthofen szófiai német követ, valamint Draganof berlini bolgár követ.

Anglia és a délkelet-európai béke

BERLIN, július 27. (Rador.) A német

Olaszországot — mondotta a miniszterelnök — nálunk mindenkor anyaországunknak tekintették. Örvendek, hogy láthatóan a Ducet. Mindig óhajtottam találkozni a nagy buzditóval, akinek személye a tevékenység példaképe.

Manoilescu külügyminiszter ezeket mondta: „Római utam természetes és kellemes kezdete külpolitikai téren való tevékenységemnek. Megelégedésemre szolgál, hogy új minőségben felvehetem az érintkezést a fasiszta Olaszország vezetőivel. En sohasem szüntettem meg, a fasiszmus kezdete óta, ezt az érintkezést fenntartani. Megtisztelés számomra, hogy a Ducet és értékes munkatársát, Ciano grófot újból láthatom Olaszország e dicső napjában”.

fővárosban érdeklődéssel kommentálják a délkelet-európai kérdést. Németországnak és Olaszországnak — mondják berlini körök — gazdasági érdeke is, hogy ebben a körzetben fentartsák a békét. Anglia mindenkor azt kívánja, hogy tüzfészekké alakítsa át a Balkánt. Az a tény, hogy Anglia területi követeléseket támogat, ugyanezt a célt szolgálja és egyben provokáló beavatkozás olyan ügyekbe, amelyekhez semmi köze nincs. A békét azonban csupán az igazság és az értelem alapján lehet szolgálni és biztosítani.

A svéd király útján Hitler békeajánlatot tett Angliának?

Nagyszabású támadásokat hajtottak végre az angol bombavetők

LONDON, július 27. (Rador.) Amerikában az a hír terjedt el, hogy Hitler Gus-táv svéd király közvetítésével békeajánlatot tett Angliának. Londonban kijelentik, hogy Stockholmból semmiféle békeajánlatot nem kaptak.

BERLIN, július 27. (Rador.) Hivatalos közlemény megállapítja, hogy az angoloknak a légiflotta tulsúlyának megszerzésére irányuló törekvései nem valósíthatók meg. Ezt a tulsúlyt nem lehet kizárólag vásárlásokkal és pilótaképzésekkel elérni.

A csütörtök esti légitámadások

London, július 27. (Rador.) A Reuter újság közleménye a légügyi minisztérium következő közleményét: Csütörtökön este angol bombavető repülőek nagyszabású műveleteket végeztek kiterjedt területek felett. Mint előzőleg, céljuk most is a német légi haderők támadóerejének csökkentése volt fűtőanyagraktárak, repülőgépgyárak és repülőterek megtámadása által. Így felgyújtották a brémai, sterkradei, bottropi, rauxeli, dortmundi, kasseli és kameni raktárakat, megtámadták a kasseli, eschweigi és gothai repülőtereket és 14 más hollandiai és németországi légitámaszpontot. Ezekben a főbb célpontok

kon kívül, bombázták a Dortmund-Ems csatornát, a hamburgi dokkokat és más katonai pontokat, ezek között ruhrvidéki kohókat és áruraktárakat. Egy ellenséges repülőgépet, amikor az fel akart szállani, hogy bombavető gépeink tevékenységét akadályozza, lelőttünk. Öt angol gép nem tért vissza.

A Manchester Guardian hivatalos statisztikát közöl azokról a repülőutakról, amelyeket az utóbbi három hónap folyamán az angol légi flotta Németországot és a németek által elfoglalt területek fölött tettek. Az utak száma eléri az ezret. Ezekből 161 esetben az ipari vidékek el-

len, 219 esetben a repülőterek ellen, 258 esetben fontos katonai centrumok ellen és 265 esetben olyan vasutvonalak ellen intéztek támadást, amelyek a háború folytatása szempontjából igen nagy jelentőséggel bírnak. A Manchester Guardian megállapítja, hogy az angol repülőek éjjel és nappal szüntelenül tevékenykednek és bombatámadásaikkal óriási károkat okoztak az ellenségnek.

Máltát bombázták

Róma, július 27. (Rador.) Az olasz főhadiszállás 48. számú jelentése: Repülőink az éjszaka folyamán bombázták a máltai támaszpontokat. Semmi fontos jelentenivaló a többi arcvonalról nincs.

Ujabb sikereket jelentenek a németek

Berlin, július 27. (Rador.) A német nagyvezérkar jelenti: Tengeralattjáróink újabb jelentős sikerekről számolnak be. Egy tengeralattjáró hat, összesen 33 ezer tonna irtartalmu kereskedelmi hajót süllyesztett el. Egy másik tengeralattjáró ugyancsak több hajó elsüllyesztését jelenti, amelyeknek irtartalma összesen 25 ezer tonna. Egy harmadik tengeralattjáró elsüllyesztette az 5260 tonnás Chambret. Német gyorsnaszádok négy, összesen 32 ezer tonna irtartalmu ellenséges hajót süllyesztettek el.

Felderítő repülőgépeink támadást intéztek a Shetland szigetek ellen, ahol kikötőket, vasúti gőpontonkat és ciszternákat bombáztak. A 26-ról 27-re virradó éjszaka angol repülőgépek támadást intéztek Németország keleti és délkeleti része ellen, kárt azonban nem okoztak. Egy angol gépet légi csatában tettünk ártalmatlanná, egy másikat léghárító irtógeink terítették le. A La Manche csatorna fölött egy német gép elpusztult, míg egy másik gép nem tért vissza támaszpontjára.

Alexandriát is bombázták

Kairo, július 27. (Rador.) Az alexandriai támaszpontot több ellenséges repülő-



Sulfamyl

Minden nőt megszépít és minden szépségéből eltünteti a SULFAMYL puder, krém és szappan

gép bombázta. A támadás körübelül fél-órát tartott, de a ledobott bombák nem okoztak kárt és nem követeltek áldozatot.

Uj blokárendszer vezetnek be az angolok

London, július 27. A Star című angol lap tudósítója úgy értesül, hogy az angol kormány új tengeri zárlatrendszerrel készült elő. A tengeri zárlat új rendszernek tervezetét a háborús gazdasági miniszter kedden az alsóház elé terjesztte. Az új rendszer az ellenőrzés jelentős megszűnését célozza, mert az angol kormány minden eszközzel meg akarja akadályozni a dugárúszállítást. Az új rendszer annyiban különbözik majd a régitől, hogy már a berakodási kikötőkben ellenőrzi a hajórakományokat.

Grigore Gafencu Románia moszkvai követévé nevezték ki

Gh. Davidescu eddigi követet visszarendelték

BUURESTI, július 27. (Rador.) A hivatalos lap mai száma királyi rendeletet közöl, amellyel Gheorghe Davidescu rendkívüli meghatalmazottat és Románia moszkvai követét augusztus 10-től kezdődőleg visszarendelik a külügyminisztérium központi igazgatóságához.

Ugyanakkor Grigore Gafencu külügyminisztert augusztus 10-től kezdődőleg Románia moszkvai követévé nevezik ki. Paul Zanesco követségi titkárt a moszkvai román követséghez osztották be.

Az európai kérdések miatt ellentétek merültek fel a pán-amerikai értekezleten

Newyork, július 27. (Rador.) A „Newyork Times” havannai tudósítója így foglalja össze az amerikai értekezlet eredményeit: A gazdasági kérdéseket Washingtonban székelő vegyesbizottság elé utalják. A semlegességgel kapcsolatos problémát egy Rio de Janeiróban székelő állandó bizottság hatáskörébe utalják. Ami az európai kérdéseket illeti, azok kihatása élénk ellentéteket váltott ki és elválasztotta egymástól az északi és déli amerikai államokat.

Moszkva, július 27. (Rador.) A Pravda a havannai értekezlettel kapcsolatban azt írja, hogy az USA offenzívát indított a latin amerikai államok kereskedelmének monopolizálására, valamint nyersanyag ki vitelének megszerzésére.

Newyork, július 27. (Rador.) A Newyork Times és Newyork Herald Tribune

című lapok még nagyobb segélynyújtást kérnek Anglia számára. Minden lehető módon segíteni kell Nagy-Britanniát, — mely utolsó európai védőbástyánk, — csupán amerikai csapatokat nem szabad Európába küldeni — írják a fenti lapok.

Washington, július 27. (Rador.) Knutsen, a hadügyminisztérium termelési szakértője kijelentette, hogy lord Beaverbrooknak az a terve, hogy havonta 3000 repülőgépet készítsenek az Egyesült Államokban, 38 új gyáruzem felállítását igényelné. Ezt a tervet csak 1942 közepe táján lehetne valóra váltani. Folyó év szeptemberében 236 repülőgépet fognak gyártani az angolok és 396 készüléket az amerikai hadsereg számára.

Mármost, a Wright üzemek rendelést vettek fel ezer repülőgép-motor gyártására.

Taxa postai...
No. 30323
10. Telefon...
Havonta 11...
évre 600...
földre: Ha...
félévre 12...
Hirdetések...
„UJ KELET”...
bánati zsid...
ja. Cikkei...
forrás megj...

és vissz

Hogy

Bucuresti...
lépte át az...
a különvona...
elnök és Ma...
retükkel egy...
A román...
mai utjuk u...
zenegy órak...
ba.

Bucuresti...
előtt 10.15 ó...
rosba salzbur...
miniszterelnö...
miniszter. Az...
halli tábornok...
Popescu tábo...
tábornok nem...
germany, dr...
Liteanu tábor

Béke

Bucuresti...
burgi megbé...
rentui berlin...
ket írja: „Egy szin...
misen szívár...
gyalt kérdés...
nem akarja...
tények elé...
Nyilvánvaló...
megbeszélés...
tak le.

A román p...
csatlakozott...
a bizalmat ug...
szorosabbra...
kapcsolatoka...
Németorsz...
csupán gazo...
ban. Ezért

Tájékoz...
megj

Róma, jul...
olasz lapok...
nak be a re...
ról, a Ciano...
szívélyes me...
tatott hossz...
A „La Vo...
vasárnapi k...
és Manoilesc...
Gayda cikké...
megállapítja...
államférfi s...
alkalmat ad...
ményüket a...
mül tudomás...
hatalom szá...

A román...
éppny, min...
bolgár polit...
cikkét — in...
Megismerték...
amelyek ala...
európai rene...